

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Вето подолано: пишіть книжки

Ранкове і денне засідання
20 лютого

У порядку денному — майже 90 проектів законів і постанов, з яких треба було визначитися парламентаріям. Зокрема, два десятки питань — для включення до порядку денного.

Засідання було врожайне на постанови про парламентські слухання — їх прийнято чотири. Наприклад, «Про україно-російські відносини: їх сучасний стан і пер-

спективи» — вирішено провести 10 червня. Цього самого дня, згідно з прийнятою вчора постановою, відбудеться день уряду України, на якому буде заслухано інформацію Кабінету Міністрів про хід виконання договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Росією. Це, на думку народних депутатів, сприятиме глибшому обговоренню питання.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Президенти святкуватимуть разом. У Москві

22—23 лютого Президент України Леонід Кучма відвідає Росію з робочим візитом. У Москві він зустрінеся зі своїми російським та білоруським колегами Володимиром Путіним і Олександром Лукашенком. Плановано, що під час тристоронніх переговорів Л. Кучма порушить питання про режим найбільшого сприяння для українських товарів. Раніше він не раз заявляв, що головна проблема на шляху до створення в СНД зони вільної торгівлі — це «обмеження, запроваджені Москвою проти Києва». На переговорах, можливо, порушуватимуть і питання, пов'язані із прикордонним співробітництвом. Крім того, президенти, можливо, започаткують діалог з проблеми взаємного повернення нелегальних мігрантів. Причому ініціатором цього діалогу виступає Росія.

Президенти також візьмуть участь у заходах, присвячених Дню захисника Вітчизни.

ВЛАСНІСТЬ

Міжвідомчі спекуляції має зупинити закон

17 лютого Президент України підписав указ «Про заходи зі створення єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна і прав на них у складі державного земельного кадастру», згідно з яким реєстраційні турботи перекладаються на Держкомітет України із земельних ресурсів.

(Закінчення на 4-й стор.).

Опинилися у підземному полоні

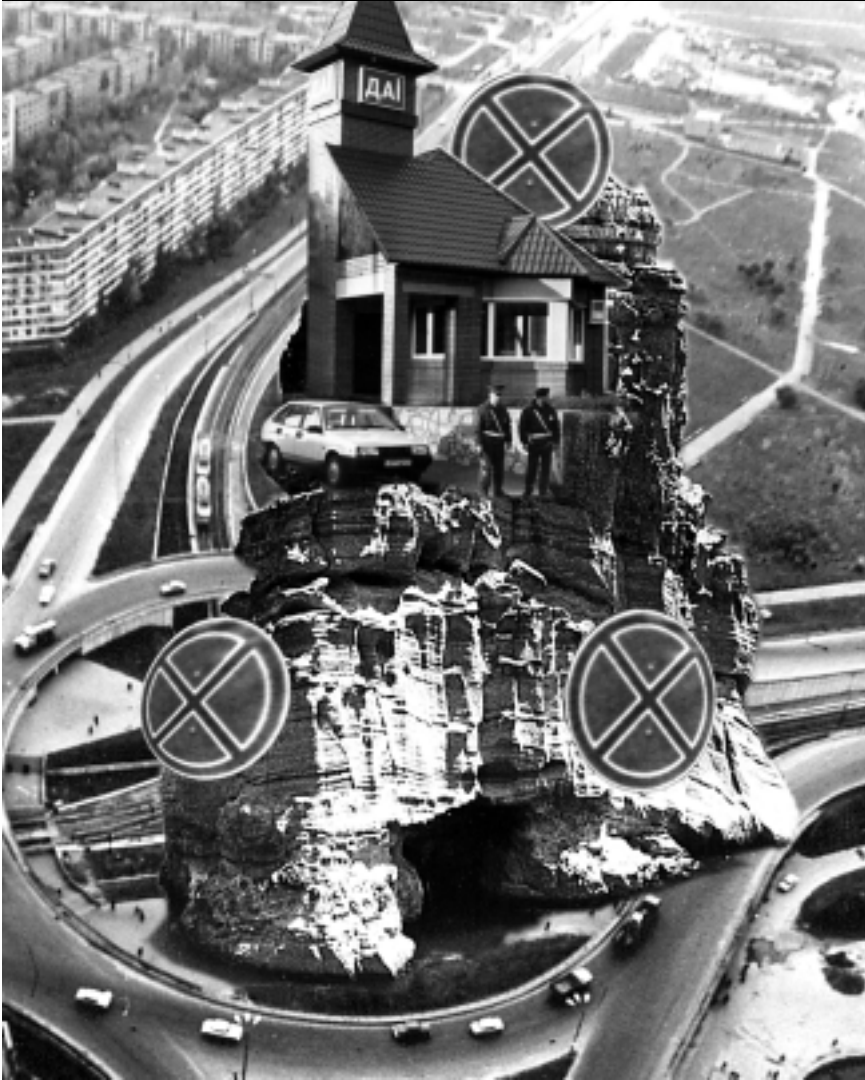
Раптовий викид вугілля і метану стався близько четвертої ранку у четвер на шахті «Ясинівська-Глибока» державної холдингової компанії «Макіїввугілля» (Донецька обл.). У безпосередній близькості від небезпечної ділянки перебували десятеро проходників. Шістьох із них врятовано, доля ще чотирьох на час підготовки інформації до друку була невідома. Аварія сталася на транспортному штреку, де багатотонна маса породи і вугілля перекрила доступ до одного із тупиків. Пошук людей ведуть шість відділень гірничорятувальників. Роботи ускладнюються тим, що газова обстановка під землею залишається небезпечною: рівень метану в повітрі становить шість відсотків. Тож вони працюють із максимальною обережністю, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

Мілицейські історії

ЗУПИНКУ БІЛЯ ПУПА ДОРОГИ ЗАБОРОНЕНО!

Хочете анекдот? Зупиняє сержант ДАІ автомобіль обласного судді... Ні, не так. Суддя зупиняється біля поста ДАІ і запитує у служаки з жезлом, як проїхати до Дніпропетровська. Подякувавши, повертається до авто. Але тут з'являється з будки сержант і пропонує пройти до приміщення. А там, ознайомившись з документами, зокрема зі службовим посвідченням, оформив протокол адмінпорушення. Слуга Феміди, з'ясовується, зупинився в зоні знака «Зупинка заборонена».

(Закінчення на 12-й стор.).

Колаж Євгенія ВАСИЛЬЧЕНКО.

У НОМЕР

ХТЗ знижує ціни

Напередодні посівної адміністрація ХТЗ оголосила про те, що істотно знизить ціни на сільгоспмашини своєї марки. Передусім на відомий колісний трактор Т-150 — головного орача українських чорноземів. Щоправда, приємне нововведення стосуватиметься лише споживачів Харківської області, адміністрація якої разом з ХТЗ розпочинає своєрідний експеримент: реалізує селянам сільгоспмашини на 30 відсотків дешевше від їх заводської ціни.

Компенсацію різниці вартості трактора беруть на себе обласний бюджет і сам завод. Зазначу, сьогодні ХТЗ майже не збуває свою продукцію, нагромаджуючи її на складі.

Суть експерименту в тому, що популярний на селі ХТЗ-150 К-09, ціна якого 137 тисяч гривень, реалізовуватимуть харківським селянам по 95 тисяч. Очікується, що в найближчі місяці землероби Харківщини придбають понад сотню новеньких машин, повідомляє наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.

Назвався курортником — плати!

За прогнозами, майже 10 відсотків прибутків до кримського бюджету — більше 50 мільйонів гривень — цього року принесуть відпочивальники. Верховна Рада автономії вирішила запровадити чотири нові місцеві податки, які сплачуватимуть туристи. В'їзд на територію півострова на приватному транспорті коштуватиме автомобілістам 10 гривень, з кожного дорослого, хто селиться в санаторії, братимуть 5 гривень, по 10 змусять платити любителів відпочивати дикунами.

Щоправда, механізму стягнення цих зборів ще немає — його обіцяють розробити до квітня, тоді місцеві податки і почнуть збирати. Окрім того, на туристах, найімовірніше, позначиться і додаткова плата, що її призначили для всіх підприємців, які ведуть бізнес у зонах відпочинку.

Незамінні
люди є 6, 7

Очеретяні
церкви
Михайла
Сінькова

9

Два місяці
без тепла
у квартирах 10

Парламент — не місце для окопів

Майже дві години відповидав на запитання Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час «гарячої» телефонної лінії в газеті «Молодь України». Найбільше телефонували з Хмельниччини, Львова, Чернігова, Полтави, Києва. Люди запитували про різне — проблеми села, житлово-комунальної сфери, низькі зарплати і пенсії, розвиток української мови й культури, міжконфесійні відносини тощо. І в кожному дзвінку — сподівання саме на нинішню Верховну Раду.

Кажучи, зокрема, про розвиток АПК, Володимир Литвин запропонував проголосити своєрідну «п'ятирічку» села і вже на нинішній сесії визначити пріоритетні закони у сфері АПК і присвятити їх розгляду один-два пленарні тижні.

Податковий кодекс, про який уже так довго всі говорять, Верховна Рада, на переконання її керівника, має прийняти до червня цього року.

Тоді Бюджетну резолюцію на 2004 рік буде побудовано на новій податковій базі.

З гірким боєм звернувся до глави парламенту полковник міліції з Хмельниччини із 27-літнім стажем: істотне скорочення фінансування правоохоронних органів у держбюджеті-2003 спричиняє в міліцейських лавах не тільки песимістичний настрій, а й паніку. Люди розбігаються, і вся система органів внутрішніх справ просто розвалюється, — казав міліціонер. «Бідна міліція дорого коштуватиме державі», — визнав Володимир Литвин. Він зазначив, що деякі народні депутати, вочевидь із політичних міркувань, внесли до парламенту законопроекти про зміни до держбюджету-2003, які ще більше урізують фінансування силових структур. Але парламент, переконаний його глава, зобов'язаний цю ситуацію виправити.

Після «гарячої» лінії журналісти поцікавилися

Фото Анастасії СМІРІТКИНОЇ

у Голови Верховної Ради його оцінкою останніх політичних подій. Зокрема, закритого засідання парламенту, яке відбулося 19 лютого. На погляд В. Литвина, його можна було проводити і відкрито. За його словами, в депутатів розмова про якість роботи парламенту не вийшла. Під час закритого засідання більше йшлося про стосунки між народними депутатами і силовими структурами. З боку парламентаріїв пролунало ба-

гато претензій до правоохоронців: що вони не завжди оперативно реагують на депутатські запити чи неадекватно діють стосовно самих депутатів. Але виступи керівників правоохоронних відомств — Міністра внутрішніх справ, Генпрокурора, Голови СБУ, Державної служби охорони, на думку В. Литвина, засвідчили, що й самі силовики сприймають критику з боку ВР.

Щойно поданий урядом Віктора Януковича

проект Програми діяльності Володимир Литвин оцінив досить позитивно. Йому, зокрема, імпонує те, що ця програма, на відміну від попередніх, не відмітає напрацьоване, розпочинаючи все з чистого аркуша, а «забезпечує наступність у роботі Кабінету Міністрів». «З політичної точки зору цю програму треба приймати, хоча вона і не задовольнятиме всіх, — сказав В. Литвин. — Потрібні стабільність і передбачуваність, треба долати відчуття тимчасовості й невизначеності, щоб уряд мав можливість працювати принаймні рік, а дії влади були системні, прозорі і зрозумілі людям».

Серед недоліків проекту нової урядової програми Голова ВР назвав «намагання сподобатися всім». «Програма все одно всіх не задовольнить, — вважає він. — Треба чітко визначити пріоритети діяльності уряду і головне — механізми реалізації завдань, за рахунок чого буде досягнуто

прогнозованих показників». Ще один недоробок програми — її зорієнтованість на владну горизонталь, тобто лише на Кабмін, міністерства та відомства. А треба, вважає В. Литвин, визначити по вертикалі завдання для кожного регіону, області, обласної і районної держадміністрацій. Програма уряду, на думку глави парламенту, також має бути значно коротша, приземленіша.

Коментуючи обрання нового координатора парламентської більшості, Володимир Литвин наголосив, що головне завдання найвищого законодавчого органу — не «проводити в сесійному залі межу чи рити окопи», тобто не ділити її на більшості і меншість, а спільно працювати на благо країни. Тому робота нового координатора парламентської більшості, на його погляд, має бути спрямована на пошуки шляхів консолідації Верховної Ради.

Юліана ШЕВЧУК.

Помста природи

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Вечірнє засідання 19 лютого

Парламентські слухання «Підтоплення земель в Україні: проблеми та шляхи подолання» відкрив Перший заступник Голови Верховної Ради України Геннадій Васильєв.

Голова Державного комітету України з водного господарства Віктор Хорєв у своїй доповіді зазначив: Україна за своїм географічним положенням не належить до країн з дуже високим ступенем ризику від гідрометеорологічних явищ і геологічних проявів. Однак останнім часом зросла повторюваність небезпечних природних, і насамперед погодних, явищ. Найперше це стосується підтоплення земель ґрунтовими водами. За експертними оцінками вітчизняних учених, в Україні від підтоплення постійно страждають майже 16 млн. осіб. А збитки становлять від 300 до 500 грн. у сільській місцевості і 10–12 тис. грн. у містах і селищах міського типу.

У зонах стабільного підтоплення перебуває 540 міст і селищ міського типу, 454 сільські населені пункти. У 97 населених пунктах площі

підтоплень перевищують 50 відсотків їх території. Особливо гостро потерпають від підтоплень у Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Одеській, Херсонській, Полтавській, Харківській, Чернівецькій областях і на Поліссі.

Значне споживання води більшістю галузей економіки призвело до регіональних водно-екологічних дисбалансів. Збільшення кількості стихійних явищ природи, їхню руйнівну дію вчені пов'язують насамперед із глобальними змінами клімату, його періодичними коливаннями. З огляду на тривалість таких періодів, що нерідко перевищують чотири роки, з високою ймовірністю можна прогнозувати, що в найближчі кілька років температура буде підвищуватися. Рівні ґрунтових вод також. Оскільки саме надмірна кількість опадів була основною причиною підтоплення земель півдня України, існує велика ймовірність поширення цього процесу найближчим часом на інші регіони держави. Зокрема, режимно-гідрологічні спостереження показують, що черговий період підйому рівня

ґрунтових вод на території України, за прогнозними розрахунками, триватиме до 2010 року включно. Водночас зміна клімату в жодному разі не зменшує істотної ролі техногенних факторів.

Саме на цьому аспекті проблеми загострив увагу депутатів і учасників слухань співдоповідач, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Анатолій Толстоухов. Україна тривалий час була сировинно-виробничою базою Радянського Союзу і її економіка формувалася з великими структурними диспропорціями. Радянська економічна система з її нічийною власністю, адміністративним розподілом коштів, низькими цінами на енергоносії, воду, сировину зумовила нераціональне використання природних ресурсів. Енергоємність і, зокрема, водовикористання під час створення валового національного продукту в Україні перевищує рівень європейських країн у 3–5, а подекуди і 8 разів. На жаль, нині можна констатувати, що значною мірою порушено унікальну українську екосистему, яка

створювалася протягом сотень тисяч років. Вона мала потужні можливості для формування запасів питної води і самоочищення. І що найстрашніше — цей процес шириться.

Постійно погіршується і якісний склад земель. Зменшується вміст гумусу. Більша частина площ зазнає водної ерозії. Багато угідь отруєні пестицидами, солями важких металів. Вже втрачено понад 600 млн. тонн поверхневого шару ґрунтів, в тому числі 20 млн. тонн гумусу.

На це також звернули увагу у своїх виступах народні депутати України Георгій Манчуленко, Михайло Гладій, Іван Засєч та інші.

Серед запропонованих першочергових заходів — розробка та затвердження концепції державної програми щодо запобігання та боротьби з підтопленням земель, створення єдиної державної системи моніторингу екологічно вразливих територій, спрямування коштів від збору за використання природних, насамперед водних, ресурсів на виконання невідкладних водоохоронних заходів та відтворення і впорядкування ландшафту.

Григорій ГРИНЬ, Володимир КОРОЛЮК.

Вето подолано: пишіть книжки

Ранкове і денне засідання 20 лютого (Початок на 1-й стор.).

Дискусію спричинив проект постанови про проведення слухань з підготовки до вступу України до Світової організації торгівлі. Аргумент противників вступу до СОТ переважила думка: від того, що послухаємо, нічого не втрачимо, а обговорення дасть змогу глибше вникнути в різні грані проблеми.

Парламентські слухання передбачено провести також на такі теми — фінанси і банківська діяльність: сучасний стан та перспектива розвитку і проблемні питання розвитку підприємництва в Україні.

Ухвалено низку законів, що стосуються економічної тематики. Зокрема, внесено зміни в порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та дер-

жавними цільовими фондами, до Цивільно-процесуального кодексу України у зв'язку з прийняттям закону про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів. Прийнято закон про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання; внесено зміни до закону про колективні сільськогосподарські підприємства — зміни стосуються майнових пайів. Активно обговорювався також закон про списання та реструктуризацію заборгованості з квартирної плати, плати за житлово-комунальні послуги, спожиті газ та електроенергію. Як зазначали народні депутати, історія цього законопроекту занадто довга, тому відступати немає куди. Тим паче що парламентарії пішли назустріч

уряду. Зрештою, закон прийнято в новій редакції.

Своєрідною сенсацією засідання стало подолання парламентом президентського вето, що послаблює податковий прес в українській книговидавничій справі. Отож, шановні акули пера, пишіть книжки.

Власну, відмінну від глави держави, позицію парламент продемонстрував і після перерви. Зокрема, Верховна Рада 306 голосами подолала вето Президента на закон, що забороняє брати плату за вхідні телефонні дзвінки. А не подолавши президентське вето на закон про посекундну тарифікацію телефонних розмов, парламент дружно (402 голоси «за») прийняв закон у новій редакції, що передбачає сплату за повну одиницю виміру телефонних розмов (і секундну, і похвилинну, і менше се-

кунди). Вето на ще один закон — стосовно заборони переривати анонсами і рекламою теле- і художні фільми — подолати не вдалося. Водночас парламентарії не підтримали і уточнювальної пропозиції глави держави переривати показ фільмів не частіше, як кожні 45 хвилин. Отже, залишилася чинною стара норма.

Хвилю емоцій парламентаріїв спричинило голосування довгоочікуваних законопроектів про вибори народних депутатів. Законопроекту Рудковського—Мельничука не вистачило десяти голосів, щоб стати законом, а відтак, вперше в історії держави отримати пропорційну систему виборів. Після тривалих дебатів вирішили виправити цей законопроект на повторне перше читання.

Анатолій БЕНЬ, Олексій КАВУН.

У НОМЕР

Інноваційна переорієнтація

Україні потрібна нова інноваційна система, яка функціонувала б на принципах самовідтворення. Про це під час науково-практичної конференції «Утвердження інноваційної моделі розвитку економіки» заявив Президент України **Леонід КУЧМА**.

За його словами, треба чітко визначитися, «наскільки обґрунтована сама постановка питання стосовно інноваційної перебудови існуючої системи суспільних і насамперед економічних відносин. Чи достатнім для цього є інтелектуальний, політичний та науково-технічний потенціал нашого суспільства?».

Л. Кучма наголосив, що країна може претендувати на належне місце в Європі та світі лише опанувавши інноваційний шлях розвитку, а «інноваційна переорієнтація економіки — це основа основ євроінтеграційного курсу України». Президент також зазначив, що програма діяльності уряду спричинить суспільне розчарування, якщо в ній не знайдуть чітких визначень бодай найперші кроки до утвердження інноваційної моделі економіки, повідомляє агентство УНІАН.

Координатор не лідер і не керівник

Координаційна рада парламентської більшості обрала її новим координатором представника фракції Народно-демократичної партії **Анатолія ТОЛСТОУХОВА**.

Коментуючи цей факт в інтерв'ю кореспондентові «ГУ», А. Толстоухов наголосив, що координатор парламентської більшості — «це не посада, не керівник і не лідер більшості, а керівник штабу для виконання оперативної та аналітичної роботи». Координатора більшості обрано на період третьої сесії, а під час наступної сесії ці обов'язки виконуватиме інший депутат. Своє головне завдання як координатора більшості Анатолій Толстоухов убачає в тому, щоб «за допомогою керівників фракцій і груп та керівництва Верховної Ради створити всі умови для ефективної роботи парламентської більшості та вищого законодавчого органу держави загалом».

Відповідаючи на запитання, скільки депутатів на сьогодні налічує парламентська більшість, Анатолій Толстоухов зазначив: оскільки ніхто з депутатів не відкликав свої підписи під заявами про входження до більшості, то немає підстав переглядати оприлюднені раніше дані.

«Більшість сьогодні існує, і це беззаперечно, — сказав А. Толстоухов. — Інше питання, як вона ефективно працює. Але в поліпшенні та вдосконаленні роботи парламенту мають бути зацікавлені всі».

А. Толстоухов також не погодився з тим, що з його обранням відбулася «реанімація більшості». Він наголосив, що більшість весь час працювала, зокрема, керівники фракцій більшості щотижня збиралися і обговорювали поточні питання.

Юліана ШЕВЧУК.

Археолог землі київської

ВІТАЄМО!

Сьогодні Петрові Петровичу Толочку — 65
У народного депутата, академіка НАН України Петра Толочка чимало звань і посад: лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, перший лауреат премії імені М. Грушевського, член-кореспондент Центрального німецького інституту археології, голова Національного комітету візантологів тощо. Та передусім він відомий ретельним дослідженням історії київських земель аж до витоків державності. Своєрідний підсумок роботи археолога — монографія «Від Русі до України». Народився Петро Толочко в давньому козацькому селі на Переяславщині. 1955 року почав навчатися на історико-філософському факультеті Київського університету. 1958-го потрапив на розкопки давньоруського Любеча, якими керував академік Рибakov. «Рибakov, — згадує нині вчений, — на диво талановита і

неординарна особистість, і він був причиною обрання мною фаху».
Доробок П. Толочка — майже 300 наукових праць, серед них 14 монографій: «Історична географія Стародавнього Києва», «Київ и Киевская земля в период феодальной раздробленности», «Древнерусский феодальный город» тощо. Окрім розділів у фундаментальних працях «Історія Української РСР» та «Історія Києва», перу Петра Петровича належать ще майже 200 науково-популярних та публіцистичних праць.

Аттила МОГИЛЬНИЙ.

Вимагають негайного звільнення

У Києві майже 50 осіб пікетували Державний департамент з виконання покарань, вимагаючи звільнення з-під варті колишнього директора «Укртатнафти» Володимира Матицина. Голова ініціативної групи пікетувальників, член правління Кременчуцької міської організації ветеранів Афганістану Олег Фещенко заявив, що їхні дії спричинені грубим порушенням Конституції України, оскільки посадові особи департаменту вже близько двох місяців відмовляються виконати рішення Красногвардійського місцевого суду Дніпропетровська про негайне звільнення экс-директора. В. Матицина було затримано прокуратурою Полтавської області за підозрою у зловживанні службовим становищем на посаді керівника «Укртатнафти». Пікетувальники, і серед них олімпійський чемпіон 1980 року Володимир Кисельов (на фото), вважають, що зможуть привернути увагу влади до грубих порушень закону з боку Держдепартаменту.

фото Олександра СІМІЦІ (УНАН).

Збільшити зарплати і зменшити податки

Проект програми діяльності Кабінету Міністрів під назвою «Відкритість, дієвість, результативність» відповідає перспективним завданням, які визначив Президент, і збігається з основними напрямками роботи парламенту. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на засіданні уряду, в якому взяли участь голови парламентських комітетів, фракцій та груп і керівники обласних держадміністрацій.
Прем'єр-міністр України Віктор Янукович назвав головним завданням уряду створення таких умов, щоб «кожна українська родина реально відчувала позитивні результати зростання своїх доходів, отримання якісних послуг медицини, освіти та житлово-комунального господарства». Насамперед, за його словами, треба підвищити заробітну плату освітянам, працівникам охорони здоров'я і культури, підтримати найвразливіші верстви населення — інвалідів, пенсіонерів, малозабезпечені сім'ї.
Цього року уряд планує збільшити ВВП на 5—6 відсотків і майже на вісім — наступного, що стимулюватиме підвищення заробітної плати в 2003—2004 роках на 12—15 відсотків. Про це повідомив Перший віцепрем'єр міністр Микола

Азаров. За його словами, буде впроваджено порядок кредитування місцевих бюджетів і механізм відповідальності місцевих органів влади за ці кредити. Крім того, Кабмін планує привести у відповідність до норм і стандартів СОТ систем субсидування й підтримки сільськогосподарських товаровиробників, а також поетапно зменшити податок на додану вартість — до 15 відсотків, податок на доходи — до 20.
Віцепрем'єр міністр Дмитро Табачник зупинився на трьох, на його думку, найголовніших конкретних кроках: поетапне підвищення рівня заробітної плати до 25 відсотків, наближення її до розміру прожиткового мінімуму та запровадження механізму компенсації грошових доходів населення у разі невчасного їх одержання. За його словами, буде підвищено соціальний захист працівників вугільних підприємств.
Прем'єр-міністр доручив членам уряду розпочати роботу з комітетами та фракціями Верховної Ради з доопрацювання Програми діяльності уряду. І пообіцяв, що КМ разом з парламентом та регіонами запровадить громадський контроль за видатками бюджетів усіх рівнів.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

В українському селі закривають пошту

ЗАЯВА парламентської фракції Соціалістичної партії України з приводу фактичного знищення сільської поштової мережі

Правлячий в Україні режим, послідовно розв'язуючи аграрне виробництво і сільську інфраструктуру, зробив ще один крок до загострення соціальної і моральної ситуації на селі. Досі він закривав дільничні лікарні і фельдшерсько-акушерські пункти, школи, побутові майстерні, дитячі садки, будинки ветеранів, клуби, бібліотеки, автобусні маршрути, тепер дійшла черга до поштових відділень. Під приводом їх нерентабельності у багатьох селах поштові відділення закривають, а там, де вони збереглися, з цього року Держкомітет зв'язку перевів їх на три робочі дні на тиждень. Відтепер доставка газет, листів, телеграм здійснюється у вівторок, четвер і суботу. Газети приходять до селян на другий, третій день, це породжує плутанину з доставкою, ускладнює її, а листи до рідних ідуть довше, ніж 200 років тому в царській Росії.

Серед працівників сільських відділень зв'язку і серед селян новація державного монопольного поштового відомства зустріла глибоке обурення. Жителі села позбавлені можливості оперативно скористатися послугами поштового і телефонного зв'язку. Листоношам скоротили робочий час і зарплату, але навантаження на них не зменшилося. А вже пошта останніми роками в умовах розпаду мережі споживчої кооперації постачала людям похилого віку та хворим товари першої необхідності — мило, сіль, сірники, пральні порошки. Тож тепер листоноші, які багато років віддали нелегкій професії, кидають роботу і поповнюють армію безробітних. У багатьох поштових відділеннях люди змушені самі забирати пошту, а оскільки вони тепер обслуговують кілька сіл, листи і газети лежать без руху тижнями.

Ускладнилася доставка

пенсій літнім людям. Незважаючи на ухвалу Конституційного Суду в червні 2001 року, поштове відомство пішло на порушення Закону України «Про поштовий зв'язок» і по суті силоміць хоче перевести пенсіонерів на обслуговування банками, мережа яких віддалена від сільських населених пунктів.
Фракція Соціалістичної партії України розцінює таке рішення Держкомзв'язку як свідоме посягання влади на права і свободи громадян України, яке має на меті деструкцію корінного укладу життя українського села і дестабілізацію соціального миру в Україні, перетворення села на зону для другорядних громадян держави. Ініціатори таких нововведень не можуть не розуміти, який згубний вплив вони матимуть на моральну і демографічну ситуацію, в яке принизливе становище кидають мільйони людей.
Депутати-соціалісти від імені мільйонів своїх ви-

борців на селі вимагають від Президента і уряду негайно зупинити розвал сільської поштової мережі, взяти на себе відповідальність за відновлення діяльності відділень зв'язку на основі відповідного закону і за графіком, за яким працюють поштові відділення в містах і районних центрах. Держава, в якій ще недавно московські й київські видання доставляли на село в день їх виходу, не може і не має права повертати своїх громадян на два століття назад, у часи перевезень пошти кінями та волами. Ганебне рішення поштового відомства має бути відмінено, а його ініціатори — покарані як такі, що скомпromетували добре ім'я України перед її народом. Цей інцидент повинен послужити уроком для всіх, хто глумиться із села і селян, утворюючи їм долю пасинків у рідній державі.

Олександр МОРОЗ, голова фракції.

Фінансовим «банщикам» — до 15 років з конфіскацією

НОВА НОРМА: Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України» про відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що по-новому визначено підстави відповідальності та покарання за вчинення такого діяння, а також криміналізовано низку інших діянь, пов'язаних з порушенням вимог законодавства про запобігання та протидію відмиванню «брудних» доходів.

По-перше, у новій редакції викладено ст. 209 Кримінального кодексу України (далі — КК). Тепер відмиванням доходів, яке тягне кримінальну відповідальність, визнаються:

- 1) вчинення фінансової операції чи укладення угоди з коштами або іншим майном, одержаними внаслідок суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів;
- 2) вчинення дій, спрямованих на приховання чи маскуванню незаконного походження таких коштів або іншого майна чи володіння ними, прав на такі кошти або майно, джерела їх походження, місцезнаходження, переміщення;
- 3) набуття, володіння або використання коштів чи іншого майна, одержаних внаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів. За цього таким суспільно небезпечним протиправним діянням (так званім предикатним злочином) вважаються ті, за які вітчизняним кримінальним законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох і більше років або яке визнається злочином за кримінальним законом іншої держави і за таке само діяння передбачено відповідальність КК України та внаслідок вчинення якого незаконно одержані доходи. Не визнаються предикатним злочином такі діяння, як ухилення від повернення в Україну виручки в іноземній валюті (ст. 207 КК) та ухилення від сплати податків (ст. 212 КК).

По-друге, за відмивання брудних доходів визначено суворіше покарання — позбавлення волі на строк від 3 до 6 років з позбавленням права обіймати певні посади або вести певну діяльність на строк до двох років з конфіскацією коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, та з конфіскацією майна. Якщо відмивання здійснюється повторно, за попередньою змовою групою осіб, організованою групою, у великому чи особливо великому розмірі, то покарання за нього може бути ще суворіше — позбавлення волі від 7 до 15 років з конфіскацією майна та з боророною на строк до трьох років обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

По-третє, за новим законом кримінально карим визнається також повторне умисне неподання уповноваженому органу виконавчої влади інформації про фінансові операції або повторне умисне подання за відомо недостовірної інформації про фінансові операції, які підлягають внутрішньому або обов'язковому фінансовому моніторингу. Таке діяння карається штрафом від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або вести певну діяльність на строк до трьох років (ч. 1 ст. 209-1 КК). Уперше за вчинення зазначених дій передбачено адміністративну відповідальність (ст. 166-9 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

По-четверте, встановлено кримінальну відповідальність за незаконне розголошення у будь-якому вигляді інформації, яка надається спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу. Каратимуть за це особу, якій інформація стала відома у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю, або штрафом від двох до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або вести певну діяльність на строк до трьох років.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що змінено також підстави кримінальної відповідальності за придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом. Такі дії каратимуться за ст. 198 КК лише в тому разі, якщо в них немає ознак легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. За наявності таких ознак відповідальність наставитиме за ст. 209 КК.

У зв'язку з цим дещо змінено і законодавче регулювання кримінальної відповідальності за використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ст. 306 КК).

ДЛЯ ДОВІДКИ: Закон ухвалено парламентом 16 січня 2003 р. Він набирає чинності одночасно з набуттям чинності Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом». З повним текстом закону можна ознайомитися у «Голосі України» за 11 лютого 2003 р.

Микола МЕЛЬНИК, доктор юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України: «Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

Соціальна політика. Колегіальні підсумки

АКТУАЛЬНО

Сьогодні під головуванням міністра Михайла Панієва спроходить розширене засідання колегії Міністерства праці та соціальної політики України.

Розглядають стан, проблеми та перспективи реалізації державної політики у сфері праці, зайнятості та соціального захисту населення за минулий рік та визначають пріоритети у роботі на 2003 рік.

За даними Міністерства праці та соціальної політики, торік реальні доходи населення зросли на 21,2 відсотка, реальна

зарплата — на 18,2, реальний розмір пенсій — на 12,7 відсотка. Середньомісячна зарплата становила 376,33 грн. За підсумками 2002 року вдалося на 451,6 млн. грн. (16,3 відсотка) скоротити заборгованість із виплати заробітку та більш як на чверть зменшити кількість працівників, яким його вчасно не

виплачували. На вільні та новостворені робочі місця працевлаштовано 831,8 тис. осіб. Завдяки системі адресної допомоги держава підтримала 2,5 млн. незаможних родин і самотніх громадян. Зокрема, 2,3 млн. сімей скористалися програмою житлових субсидій, 404 тис. — отримали її готівкою для придбання палива чи скрапленого газу, 90 тис. малозабезпечених сімей щомісячно отримували грошові виплати.

Ольга ВІТЕР.

Острів Зміїний: зберегти і примножити

АНОНС

Наприкінці травня минулого року Кабмін України прийняв комплексну програму з подальшого забезпечення господарської діяльності на острові Зміїний і континентальному шельфі, якого, зокрема, передбачено зберегти острівні історико-архітектурні пам'ятки, створити навколо нього заповідні зони та акваторії. Як виконується ця державна

програма, що заважає вирішенню комплексних проблем? Саме про це і йтиметься на науково-практичній нараді-конференції, яка відкривається о 10-й годині ранку 22 лютого у великому конференц-залі НАН України (вул. Володимирська, 55).

Організаторами конференції виступили НАН України, Міністерство освіти і науки, Південний науковий центр НАН і МОН, Морський гідрофі-

зичний інститут НАН України та інші наукові установи за спонсорської підтримки Українського реєстрового козацтва. Передбачається, що матеріали конференції буде опубліковано в галузевих журналах, а також видано в електронному форматі на CD-R.

Докладніше про роботу наради-конференції читайте в наступних номерах нашої газети.

Володимир підвисоцький.

Фото УНАН.

■ Карантин запроваджено і в школах Миколаєва, хоча обласний центр недовтягнув до позначки епідемічного порога. Висока захворюваність серед школярів — більш як тисяча осіб — схоже, значною мірою спричинена низькою температурою в класах. Здебільшого вона не сягає належних 18 градусів, інформує наш власний кореспондент Олена ІВАШКО.

На знімку: позачергові канікули — завжди привід для веселощів.

Міжвідомчі спекуляції має зупинити закон

ВЛАСНІСТЬ

(Початок на 1-й стор.).

Ми одразу зателефонували начальнику Київського бюро з технічної інвентаризації (БТІ) Василю Сенчуку, який, напевно, чекав на цей документ найбільше. Нагадаємо, чому. 14 лютого цього року у статті «Відбувається відвертий переоблік власності перед запровадженням податку» ми розповіли про міжвідомчу боротьбу за право вести Єдиний державний реєстр прав власності на нерухомість з участю БТІ та Міністерства юстиції. Воно з 1 лютого цього року запровадило електронний реєстр прав власності на нерухомість, який поставив під сумнів доцільність послуг БТІ. Справа дійшла до того, що деякі нотаріуси відмовлялися засвідчувати угоди з нерухомістю, якщо вони підкріплювалися довідками-характеристиками БТІ старого зразка. Утім, навіть це

не позначилося на рішенні столичного БТІ не підключатися до Реєстру Мін'юсту. Інформацію міністра Олександра Лавриновича про те, що до їхнього Реєстру вже приєдналися 313 з 328 бюро країни, опоненти зустріли незворушно. Вони вважають, що в жодному нормативному документі за Міністерством юстиції не закріплено право збирати інформацію про приватну власність громадян. На їхню думку, за усім цим стоїть відвертий переоблік власності перед запровадженням податку на нерухомість і бажання заробити на тарифах за надання реєстраційних послуг та інформації. І звертають водночас увагу на Тимчасове положення №7/5 від 7 лютого 2002 року про порядок реєстрації прав власності на нерухомість, яким за держпідприємством «Інформаційний центр» закріплюється обов'язок готувати для затвердження тарифи за надання витягів з

Реєстру, за користування інформацією та за інші послуги, які надає Адміністратор Реєстру. Отже, якби не указ Президента від 17 лютого, тарифами, а простіше кажучи, вартістю таких послуг, опікувався б Мін'юст. Про гіпотетичну спекуляцію правами або витік інформації навіть думати не хочеться. Пошукаємо щось стереотипне: хто володіє інформацією, той володіє світом. До речі, фахівці небезпідставно вважають, що створення системи державної реєстрації прав на нерухоме майно стане також істотним чинником поповнення державного бюджету. Адже передбачається, що мільйон звернень на рік дасть до 30 мільйонів гривень державного мита.

Тож ми привітали Василя Сенчука, шойно він узив слухавку, з указом Президента. Але він зустрів звістку стримано.

— Указ Президента — добре. Але це ще не закон

України про запровадження ефективної державної системи реєстрації прав власності на нерухоме майно. Він потрібен як повітря, бо треба унеможливити найменшу спробу спекуляції правами або на правах власників, несанкціонований витік інформації і будь-які сумніви в тому, що держава спроможна гарантувати право власності громадян.

Авжеж, закон потрібен. А після його прийняття ще слід внести відповідні зміни до законодавчих актів — Цивільного та Земельного кодексів, Законів України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про нотаріат». Указ Президента дає три місяці на вироблення плану, як створити єдину систему реєстрації прав власності на нерухомість, але на створення її підуть роки.

Сергій ВЛАД.

ДТГО "Південно-Західна залізниця" інформує про введення з 01.03.2003 року нових роздрібних тарифів на електроенергію без урахування податку на додану вартість.					
Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО "Південно-Західна залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:					
Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	137,54	211,93	Електрифікований залізничний транспорт	137,54	211,93
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	137,54	211,93	Непромислові споживачі	137,54	211,93
			Виробничі с\г споживачі	137,54	211,93
Згідно з Постановою НКРЕ від 06.12.02р. №1358 для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти: нічний період - 0,3; напівнічний період - 1,02; піковий період - 1,80.					
Тарифи на електричну енергію, яка відпускається на потреби опалення та гарячого водопостачання (на 1 та 2 класі), визначаються шляхом множення встановленого ринкового тарифу для споживачів на відповідний тарифний коефіцієнт: Нічний період - 0,4; денний-1,8.					
Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:					
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період		грн./Мвтгод	114,03	Постанова НКРЕ № 145 від 19.02.03.	
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %			2,65	Постанова НКРЕ № 1407від 18.12.02.	
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %			14,80	Постанова НКРЕ № 1407від 18.12.02.	
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод			18,66	Постанова НКРЕ № 1469від 27.12.02.	
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод			72,76	Постанова НКРЕ № 1469від 27.12.02.	
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)			2,04	Постанова НКРЕ № 1469від 27.12.02.	
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)			10,22		
Прогнозована середня закупівельна ціна (грн./МВтгод)			113,74		

МІЖНАРОДНІ НОВИНИ

Про що розповіли міліціонери?

Генеральна прокуратура надасть голові міжнародної правозахисної організації «Репортери без кордонів» Роберу Менару, який представляє інтереси дружини та матері загиблого журналіста Георгія Гонгадзе, матеріали допитів чотирьох міліціонерів, котрі вели зовнішнє стеження за Георгієм Гонгадзе в останні тижні його життя. Про це з посиланням на заступника Генерального прокурора України Віктора Шокіна повідомив Інститут масової інформації. За словами В. Шокіна, такі допити, враховуючи побажання Робера Менара як представника Мирослави і Лесі Гонгадзе, було проведено. Водночас він зазначив, що Генпрокуратура не заперечуватиме, якщо Робер Менар після ознайомлення з матеріалами допитів вважатиме за потрібне оприлюднити отриману інформацію.

Відносини загострюються

Учора північнокорейський винищувач ненадовго перетнув західний морський кордон між Північною та Південною Кореєю, але повернувся, тільки-но в повітря для його перехоплення було піднято два південнокорейські літаки. Це перше таке порушення повітряного простору за останні двадцять років. Південна Корея заявила, що вилосить рішучий протест

проти дій північнокорейських військовиків. Невдовзі після інциденту до того району було відправлено ще чотири південнокорейські бойові літаки. Офіційний Пхеньян не визнає лінії морського кордону між двома державами, а в червні минулого року північнокорейці потопили в тому районі південнокорейський катер.

Лідирує Кочарян. Опозиція заявляє про масові порушення

Фото АП.

Із Вірменії, де в середу обирали президента, вчора надходили перші результати голосування. За попередніми даними Центральної виборчої комісії, на виборчі дільниці прийшло майже шістьдесят два відсотки громадян, а з дев'яти кандидатів на найвищу посаду країни попереду зі значною перевагою — теперішній глава держави Роберт Кочарян (на знімку). На другому місці — лідер Народної партії Степан Демірчан (син колишньо-

го вірменського керівника, якого вважали основним суперником Кочаряна). На третьому — лідер Партії національної єдності Арташес Гегамян. Демірчан, Гегамян та ще двоє опозиційних кандидатів після завершення голосування заявили про масові порушення виборчої процедури на користь теперішнього президента. А представники Кочаряна наполягали на тому, що вибори були вільні й чесні.

«Дружина відмовлялася їхати до України»

А ЯК У НИХ?

Традиційно фах лікаря був у Польщі престижним. Однак за останні п'ятнадцять років усе змінилося. І нині діти польських лікарів не хочуть їти стопами батьків. Про це розповів «ГУ» лікар Анджей — педіатр і рентгенолог за фахом.

— Більшість польських лікарів працюють на двох, а інколи й на трьох роботах, — каже пан Анджей, який сам працює в державній клініці, і в приватній. — Це не тому, що я трудоголик. Ні, економічна ситуація змушує працювати по 12 годин на день.

У Польщі таке сумісництво можливе, бо тут три сектори медицини: державна служба охорони здоров'я, колективні медичні установи (акціонерні товариства тощо) і приватні клініки.

— Вільного часу в мене фактично не буває, — продовжує пан Анджей. — Вісім годин я працюю на держслужбі, а потім ще шість годин у приватній клініці. Середня зарплата лікаря — 2 тисячі злотих (520 дол. США). А на двох роботах можна заробляти на місяць до 1000 доларів.

— Хабарі польські лікарі беруть?

— У державній медицині це є. В решті секторів — виключено. Втім, подяка пацієнта після операції у нас не вважається хабарем лікарю.

— Розкажіть про свою сім'ю.

— Моя сім'я — це я, дружина (вона також лікар) і дві доньки — шістнадцяти і сімнадцяти років. Обидві навчаються, відповідно, в гімназії та ліцеї. Дружина працює на трьох роботах...

— Кажете, що доньки не хочуть їти в медицину. Чому?

— Тому що бачать, як важко працюють батьки. Нинішня молодь хоче мало працювати і багато отримувати.

— Тих грошей, що ви заробляєте, вистачає?

— Судить самі. Ми живемо в 4-кімнатній квартирі, і на комунальні послуги йде 250 доларів на місяць. Ми з дружиною маємо по автомобілю, а бензин у Польщі коштує майже долар за літр. Ще одна стаття витратків — навчання дочок. Це коштує дуже дорого, хоча вони й навчаються поки що в державних школах. Ви самі розумієте, підручники і все таке... Лише на підручники йде близько 70 доларів на семестр. На їжу наша родина в середньому витра-

чає 500 доларів на місяць: раз на тиждень ми закупаємо продукти, бо в робочі дні на це бракує часу.

Ну а ще податки... Я вважаю, що вони в Польщі надто високі. Місяць на місяць не випадає: буває, — відраховують із зарплати 20 відсотків, а буває, — й 40. У середньому виходить, що 30—32 відсотки зарплати йде на податки.

— Часто вечеряєте в ресторанах?

— Минулого року разів три чи чотири ходили всією родиною. Для цього немає сил і бажання. Може, тому, що в нас специфічна сім'я — ми обидва лікарі.

— А щодо вихідних і відпустки?

— Ми часто працюємо і у вихідні. А що стосується відпустки, то намагаємося проводити її цікаво. Недавно побували в країнах Балтії, у турпоїзді Німеччиною та Австрією... Моя відпустка — 26 днів, яку розбиваю, щоб відпочити і влітку, і взимку. Торік я побував укотре в Україні. Це був великий тур: за два тижні майже десять міст плюс Крим. Така поїздка в Польщі коштує 400 доларів, стільки ж, скільки й до Німеччини з Австрією.

— Сподобалося?

— Дуже! У Польщі ма-

ло знають про Україну. Ваша країна була багато років закритою для нас, і в поляків великий страх перед нею.

— Чому?

— Не знаю. Моя дружина двічі відмовлялася їхати зі мною до України і лише за третім разом погодилася, коли переконала, що я з двох попередніх поїздок повернувся живий і здоровий. Вона боялася злочинців, пограбувань, убивств... Думаю, в нашому суспільстві надто сильні стереотипи минулого, коли і німці, і українці, і УПА сприймалися поляками загалом як щось погане. Нині ситуація поліпшується, але дуже повільно, бо в Польщі дуже мало позитивної інформації про Україну. Якщо наші газети щось і пишуть, то обов'язково погане: про афери, проблеми з польськими цвинтарями, про злочини, що їх скоюють українці... А ще чимало поляків досі ототожнюють Україну з Росією.

— А кого з відомих українців ви знаєте?

— Кучму.

— Може, якихось спортсменів, акторів, співаків?

— Ні... О, знаю ще Юлію Тимошенко... Яна СТАДІЛЬНА. Варшава—Київ.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Будапешт

Про співробітництво в нових умовах

Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко перебуває з робочим візитом в Угорщині, де бере участь у 10-му засіданні ради Карпатського євро-регіону. Воно присвячене обговоренню подальших шляхів співробітництва, зокрема прикордонного та транскордонного, країн єврорегіону за умов розширеного ЄС. Програмою візиту передбачено урочисте відкриття генерального консульства України в Ниредьхазі, а також нової будівлі Посольства України в Будапешті.

■ Москва

Самосуд і самогубство

В одній із частин російських Ракетних військ стратегічного призначення, яка дислокується в Красноярську, солдат строкової служби розстріляв у караульному приміщенні чотирьох товаришів по службі, після чого застрелився сам. Причини інциденту розслідують.

■ Кабул

Підірвано місію ООН

На півночі Афганістану, в провінції Кундуз, у приміщенні штаб-квартири Міжнародної організації з питань міграції, яка належить до структури ООН, вибухнула саморобна бомба. Внаслідок вибуху ніхто не постраждав, оскільки він стався вночі і в приміщенні в той час нікого не було. Про інцидент повідомили представники місцевої влади.

■ Лусака

Затримано колишнього президента

Колишнього президента Замбії Фредеріка Чилубу затримано для допиту у справі про корупцію в його адміністрації. За словами представника поліції Лусаки, після допиту Чилубі, ймовіріше за все, буде висунуто обвинувачення.

■ Тбілісі

Шеварднадзе довірився жінкам?

Особисту охорону президента Грузії Едуарда Шеварднадзе віднині здійснюватимуть і охоронці-жінки, повідомляють грузинські ЗМІ.

■ Нью-Йорк

Готується нова резолюція

США і Велика Британія на початку наступного тижня неофіційно ознайомлять з новим проектом резолюції Ради Безпеки ООН щодо Іраку, в якому йтиметься, що Багдад «значно порушив» попередню резолюцію РБ ООН. Про це повідомила вчора газета «Вашингтон пост» із посиланням на дипломатичні джерела.

Сценарії від Рамсфелда

Три можливі шляхи врегулювання кризи навколо Іраку виклав міністр оборони США Дональд Рамсфелд. По-перше, президент Іраку Саддам Хусейн може добровільно вірушити у вигнання, а нове керівництво підкориться міжнародному праву; по-друге, його буде усунено; по-третє, він виконає всі резолюції Ради Безпеки ООН. Відповідаючи на запитання про те, який сценарій здається йому найімовірнішим, міністр сказав: «Лише час це покаже».

ФОТОФАКТ

У столиці В'єтнаму Ханой відбулися молодіжні мітинги протесту проти можливої війни США проти Іраку.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Редакція отримала кілька десятків відгуків на статтю народного депутата Л. Грача «Якій бути російській мові» («ГУ» від 10 січня ц. р.). Більшість листів «відкриті», та як опублікувати їх — в деяких по 13—15 сторінок? Ми відібрали найсуттєвіше, уникаючи надто емоційних цитат. Перепрошуємо, що не згадано листи, отримані, коли ця добірка вже була готова до друку. Всі листи передамо депутатіві Грачу.

Хоч наша газета двомовна, листи подаємо в оригіналі, адже йдеться про мовні реалії в Україні, а без перекладу ці реалії очевидніші. Підзаголовки в добірці використано ті самі, що були й у вищезгаданій статті Л. Грача.

Знак запитання

«Бросается в глаза предвзятое искажение истины и вымыслы о якобы умышленном выживании из обращения на Украине русского языка. Депутат должен быть сторонником правды и заботиться о единстве и сплоченности всех национальностей в Украине, однако у автора такой мысли не прослеживается. Всем известно, что в Украине никаких запретов, ограничений, нападок на язык русского населения нет. На государственном содержании десятки тысяч русских школ, 16 русских театров, и в печати, и в эфире господствует русский язык. Все это изобличает автора, который пишет, что в Украине русский стал языком улиц и кухонь.

Д. ЛЕВЧЕНКО.

Киев».

«До чого призиває автор статті: знову забути, відкинути українську мову? Російська й так домінує повсюди: в книгах, газетах, спілкуванні. Та й за переписом 2001 року кожен десятий українець вважає рідною російську мову. Я не проти російської, це шанована мова, і її треба знати. Але в даний час, коли Україна та її мова тільки почали відроджуватися, визнавати російську другою державною не слід.

Л. СУРЖИНЬСКА.

Коростень Житомирської області».

«Прочитав статтю Л. Грача, і стало гірко на душі. Бо все, про що він пише, навпаки, стосується української мови. Запитайте в простих громадян Криму: хто, де і коли їм забороняв учитися, чита-

ти або розмовляти російською? В школах, вузах та й просто на вулицях, всі говорять російською. Газети, радіо, телебачення теж російськомовні.

Чому кримський татарин депутат Чубаров виступає гарною українською мовою, а українець Грач — ні? Чому не заступився за свою гідність українця депутат Л. Грач, коли його товариш по партії з «Крымской правды» Бахареv писав, що українців нема й бути не може, а наша мова — недорозвинуте російське «наречіє»?

Я жив і працював у Криму майже 50 років, добре знаю тамтешнє життя. Там і тепер живуть мої діти, онуки. Я не проти російської мови, бо чим більше знає людина, тим вона розумніша. Але є держава, є Конституція, де сказано, що державною мовою в Україні є українська.

О. МАРЧУК.

с. Протопопівка Кіровоградської області».

Удавана загроза

«Прочитав статтю Л. Грача і аж просльозився. До чого дійшло: навіть удома нас примушують говорити українською мовою! А у Верховній Раді депутати змушені читати документи українською! А українські спортсмени ніяких мов і знати не хочуть — тільки українську. У всіх шоу, концертах — ні слова, ні пісні російською не почуєш! Що, у нас тільки українці живуть?!

А Шевченко? З'ясовується, він писав і говорив тільки російською мовою, вихваляв російських царів, а українські націоналісти переклади його «Кобзар» на українську. Шевченка втягнули в ан-

тиросійську боротьбу, він втік у Казахстан, записався в солдати і не хотів повертатися в Україну. І помер в Росії. Невдячні нащадки привезли його прах на Україну, щоб зробити з нього українського героя-мученика.

Р. S. Гадаю, ви зрозуміли, що я пишу з іронією.

Р. МИШОЛІВСЬКИЙ.

Львів».

«Я італієць з діда-прадіда, добре розумію і спілкуюся українською. На жаль, включаю телевизор, а всі програми — російською, ніби не було й нема України, а якась Малоросія. А в Запоріжжі не можу знайти української книжки, ніби це десь під Москвою.

А до Л. Грача у мене пропозиція: нехай напише щось на зразок «Російській бути — лише за умови наявності української у статусі державної» і подасть до московської Думи. Що він почує у відповідь?

Іван КАССАЛА.

Камінь-Каширський Волинської області».

«У статті Л. Грача все поставлено з ніг на голову. Ніби в Україні йде боротьба за знищення російської мови. Не знаю, звідки автор це бере, бо в житті якраз все навпаки. Варто в Дніпропетровську заговорити українською, на тебе витріщають очі, мовляв, звідки ти, що кажеш «на дебильном языке»? Нічого подібного щодо російської мови не чути від українців Сходу чи Заходу. А от знищення української мови реальноє за нинішньої політичної влади, боюся, що наші нащадки читатимуть Шевченка в перекладі. Уже тепер я в своєму містечку не можу купити «Літературну Україну», є лиш газети російською мовою. Я не русофоб, я вихований на російській літературі, у школі працював учителем російської мови і літератури...

Г. РУДЧЕНКО.

Верхньодніпровськ, Дніпропетровщина».

Внутрішній кордон

«Надо же, Л. Грач не знает, на каком языке ему общаться с женой и друзьями!

Только подумать: ни поляки, ни австро-венгры, ни турки, ни российская империя не смогли в течение долгих столетий уничтожить украинский народ, его душу, язык, культуру, духовность. А тут такие выпады.

Не понимаю, почему его «естество» должно подавлять 75% украинского народа? Кстати, я тоже русскоязычная украинка. Но если бы я знала, что будут так манипулировать тем, что я хорошо владею русским языком, никогда не упоминала бы об этом в анкете переписи.

С. КИДЯМКИНА.

с. Гливахка Днепропетровской области».

«Статью поддерживаю всецело. Пренебрежение к русскому языку в Украине приняло повальный характер. Когда идешь по главной улице Днепропетровска, то ощущаешь, что идешь по туманным дорогам острова Великобритания. Всюду надписи на украинском и английском языках. Большое затруднение вызывает и документация по оплате за квартиру, написанная только на украинском. А что делается на железнодорожном вокзале? Многие пассажиры, плохо владеющие украинским, проявляют беспокойство, неуверенность, что правильно восприняли информацию о движении поездов.

П. КОЛОШИН.

Днепропетровск».

«Пише вам пенсіонер, який понад 30 років не мав права розмовляти рідною мовою, бо тоді дивилися б на мене як на когута, націоналіста. А я просто людина, яка любить свою Україну, і ставлення моє до людей, незалежно від національності, було і є поважним, бо всі ми люди.

Маркс казав: «Особа, що не володіє мовою на-

роду, на землі якого мешкає, — гість або окупант, або раб цього окупанта». Тому в побуті можете спілкуватися так, як вам зручніше, але державна мова має бути лише українська.

Хочеться запитати: за якою ознакою ви готували законопроект щодо надання статусу офіційної мові російській? За тією, що в Україні живе 12 млн. росіян? Тоді чому в Росії другого офіційною мовою не вводять татарську? Адже за кількістю населення там на другому місці якраз татари?

З повагою,

Олександр МАНЖОС.

Дніпропетровськ».

Шлях до агресії у відповідь

«Це розкол у вашій голіві, а не в українському суспільстві, хоча ви, комуністи, і нагнітаєте ситуацію щоб розкол відбувся. Ви підготували законопроект про внесення змін до Конституції України, щоб зробити російську мову офіційною. Але чому ви не підготували такий законопроект на захист української мови. Я не проти того, що ви граєтесь в комуніста, але якщо ви були таким комуністом, як Хвильовий, який у 20-х роках закликав «негайно покінчити з контрреволюційною ідеєю будувати в Україні російську культуру!»

В. ЯКІВЧИК.

Городенка, Івано-Франківщина».

«Шановний Л. Грач переплутав назви мов, бо все, що він стверджує, — це ж про українську мову! Бо це вона й досі лишається мовою вулиць і кухонь. Це вона фактично не визнана владою, бо більшість державних мужів уживає її хіба що для протоколу. Залишімо на совісті Л. Грача його очевидні й приховані погрози на кшталт «агресії у відповідь». Чому російськомовний чиновник, волаючи на весь світ про «ущемление прав русскоязычного населения», де-

монстративно не хоче вивчити державну мову? Брак інтелекту чи щось інше? Л. Грач згадує свого друга, кримського татарина, й питає, якою мовою їм спілкуватися. Звичайно ж, російською, констатує він. Та хіба хтось проти? Але чому тільки такий варіант? Чи не тому лишень, що треба будь-що переконати: «альтернативи немає»? І чому громадянин іншої національності не може володіти українською мовою? Чому не взяти за приклад кримського татарина народного депутата Чубарова? Або відомого українського поета грузина Чілачаву? А десятки, сотні етнічних росіян, які справжню, а не декларовану пошану до українського народу виказують володінням мовою цього народу? Як було б добре, аби, як казав колись Іван Плющ, кошти, енергію та сили, що витрачаються на боротьбу за право не знати української мови, спрямувати на її вивчення!

Д. МАРТИНЮК.

сmt Комінтернівське Одеської області».

«Чули і читали всяке, а такого ще не бачили, щоб депутат України, який називає себе українцем, став на груди мові держави, яка дає йому все для життя, та ще й якого! Пан Грач договорився до того, що Гоголь, Гребінка, Костомаров «вірою і правдою служили Росії». Спробували б не служити! Чому автор замовчав, що рукою Москви загнані на той світ мільйони українців? Смішно, що 2003-й — Рік Росії в Україні. Та Росія вже 350 років у нас! Чого ви, т. Грач, ні словом не обмовилися про сучасний геноцид української мови? У книгарнях української книжки не знайдете. Більшість газет — російські. Наша друкована продукція набагато дорожча за російську. А здається, має бути навпаки. Та тут політика одна: державна мова гасне за сприяння влади. Ви кажете,

Сьогодні минає рік, як пішов із життя відомий хірург Володимир Земсков. Говорити про нього багато не треба — ім'я й без того відоме. Володимир Сергійович багато робив для людей за життя. Справу його продовжують і нині.

Клініка Земскова працює у звичному режимі. Як і раніше, діють центри хірургії печінки, жовчних проток та підшлункової залози, залишилися й кафедра загальної хірургії. Сюди звертаються

хворі, від яких відмовляються онкологічні заклади, — й тут дають шанс навіть людям з пухлинами на третій-четвертій стадії. За рік без Володимира Сергійовича кількість пацієнтів і операцій

Пацієнти клініки Земскова.

не зменшилася. Протягом цього часу їх проведено майже чотири тисячі. Щоправда, фахівці визнають: людей досі приваблює ім'я Земскова, бо знають, що в закладі працюють учні професора, дотримуючись основних його принципів. Тут і нині є наукові групи, які займаються певними проблемами (підшлункової залози, печінки, онкозахворювань). Фахівці беруть участь у конгресах, стажуються за кордоном, застосовують на практиці усі новинки.

— Ми намагаємося тримати марку, — каже доцент кафедри загальної хірургії Клініки Земскова кандидат медичних наук Інна Ковальська (на знімку). — Хоча це надто

складно, адже відповідальність завжди була на Володимиріві Сергійовичу. Однак підвести ім'я професора ми не можемо. Нині у закладі працюють діти Володимира Земскова, його учні. Беремо й молодих спеціалістів. Та все одно важко. Гадаю, кожен наш співробітник може заперечити вислів, що незамінних людей немає. Вони є. Володимир Сергійович — яскравий тому приклад. Він був і хірургом, і науковцем високого класу. До того ж мав блискучі організаторські здібності. Ця людина була нашим поведирем у прямому розумінні цього слова. Навіть факт, що нині заклад очолює кілька керівників, го-

ворить сам за себе — один Володимир Сергійович

будувати житловий будинок. Боровся проти

російській мові-2

Україна зовсім молода держава? Почитайте Даля: «Московским наречием говорит самая меньшая часть народа, почти только в стенах Москвы». То хто від кого старший?

М. СУРЖОК, М. БІЛОКОНЬ, О. ЛОПАНЧУК, О. КОРОЛЬ, Б. НАСТУСЕНКО, О. ПЕТРУК, В. ЯЦЕЙКО.
Новомиргород Кіровоградської області».

«Я вважаю, що двомовність в Українській державі призведе до міжнаціональної ворожнечі, до хаосу в документації і, врешті, до суперечок, яка мова «державніша». А це суспільне зло. Без нашої волі російська мова вже давно стала міжнародною, але не треба робити з неї агресора, а знати і поважати мову нації, яка створила твою державу.

Йосафат ГАРМАТЮК.
с. Чорнобаївка Херсонської області».

«Л. Грач, перебравшись до Києва, здивував нас, кримчан, і здітля. Здивував своїм рівнем мислення, а особливо цинічним перекручуванням історичних фактів. У своїй статті він наносить образу не лише дорослим українцям, а навіть школярам, котрі вже ознайомилися з історією московської імперії і трагічною долею України. Річ не в «нетерпимості к русскому языку» в Україні, як підступно, неправдиво пише автор. На терезах історії — порятунок української нації і нашої національної держави.

М. БІЛИЙ.
Феодосія».

«Зразу видно радянський стиль тов. Грача. Кругом слова, не підтверджені фактами. Для чого автор пише цю статтю? Люди ж не дурні, розбираються, яку мову кажимуть, а яка у нас в державі торжествує. А наш генерал-губернатор Черномірдин казав: обов'язково виучу українську мову, а поки що говорить російською, каже: ви, українці — дремучий народ.

І. КОНОВАЛЕНКО.
с. Прибужанка Миколаївської області».

«Якщо для Л. Грача і російська, і українська мови однаково рідні, то чому він так ревно захищає тільки одну з них — російську, яка вже й так, без державного статусу, є безпідставно панівною в Україні. Пригадайте, шановні панове, як видатний російський письменник І. Тургенєв казав: «Если бы я был украинцем, я бы свое личное безразличие к своей национальности счел бы за преступление. Я бы никогда не хотел быть русским».

В. УРСУЛ.
Сокиряни Чернівецької області».

«Вкотре перечитав статтю Л. Грача й ніяк не прийду до тями від тяжкого враження. Особливо вразило, що високодостойний товариш Грач вважає себе за українця. На ваше запитання «який бути російській мові?» відповів: вона розвиватиметься успішно, підтримувана Російською Федерацією і такими захисниками, як ви, Азаров, Смирнов та інші зневажаючі український народ та закони його держави. Стан, у якому українська мова в себе вдома — зневажена, занедбана й забута, російській мові не загрожує й ніколи не стане для неї реальністю. А тепер будьте великодушні й дайте відповідь на мої запитання: коли в Харкові буде змога придбати україномовну книгу, здобути повноцінну вищу освіту українською мовою?..

Не підбурюйте росіян України неправдивими аргументами, а тим більше росіян Росії, які не знають справжнього стану російської мови в Україні. Не принижуйте українців неправдивими звинуваченнями. Ми не боремося проти російської мови, а просто відстоюємо свої елементарні права. І якщо ви не лукавите, називаючи себе українцем, то будьте ласкаві, станьте поряд і скажіть ваше вагоме слово на захист українців.

В. РЯБОКІНЬ.
с.мт Комсомольське Зміївського району на Харківщині».

«Негоже народному депутатові України так зневажати свій народ. За переписом 2001 року етнічних росіян в Україні 17,3 відсотка. Щоправда, в південно-східних областях та Криму росіяни становлять 31,5 відсотка, а українці 61,9. Будьмо справедливі: які права на рідну мову мають українці в цих областях? Чому вам, як народному депутату, не очолити б демонстрації в Донецьку, Харкові, Сімферополі під гаслом «Українцям — українські школи!» Ініціюйте, як депутат, зміни до законів, де було б зазначено: не володієш державною українською — не можеш бути депутатом чи держслужбовцем. Коли ваш попередник Багров дав телеінтерв'ю українською мовою, то в Криму зчинили такий галас! А ви кажете, що українські росіяни дуже люблять українську мову. То про які утиски російської мови ви говорите?

Володимир ТОВСТЯК.
Івано-Франківськ».

Майбутнє — в розв'язанні проблеми

«Усе-таки, чи бути російській мові? Відповідь проста: хто хоче, нехай користується нею. Але не проштовхуйте її на державний рівень. Визнати її офіційний статус в Україні означає створити постійний узаконений потенціал нестабільності в суспільстві, штучне розшарування його ще й за мовною ознакою. Потрібне розуміння: Україна намагається позбутися решток колоніальної залежності. Панове народні депутати, не заважайте їй у цьому.

В. ГІМБАРЖЕВСЬКИЙ, І. КАЛАНТИРЕНКО, І. НАСЕДКІН, О. ШЕВЧЕНКО.
Київ».

«Мабуть, треба Л. Грачу і йому подібним подати голос за українську мову. А російська житиме, будьте певні! Мій зять Микола, росіянин, у 90-х роках такий бунт підняв проти латишів, що заставили вчити латиську (а за російську не турбувалися)! Та й тепер там з дітьми й онуками живе та Бога хвалить. «Ну що, Микола? — кажу йому. — А нам з оцими Леонідами до такого, як до неба!».

Василь ЗЮМАН.
Кременчук».

«Уважаемый товариш Леонід Грач! Вибачайте що я вас неназиваю «Паном» «Господином» чи «Добродієм». Ви для мене товариш бо я старий комуніст. Українці в Росії не потребували статусу державної мови. В кожній Державі своя специфіка устрою державної мови. Україна многаціональна держава. Називається Україна. І статус мови повинен бути український і на цьому повинна бути поставлена вилика точка.

Я дуже дивуюся як ви могли погодитися стати депутатом Верховної Ради України як ви не знаєте української мови? Вопрос: як ви можете спілкуватися с депутатами? На мою думку якщо депутат виступає на державній треба ні то він повинен говорити на державній мові України. Народ це держава. Не буде народа не буде держави. Це потрібно кожному керівникові зрозуміти (як заповід). Якщо це так буде то народ буде житнерадостний и представників державної влади буде зустрічати с радістю і цветами (а не камнями).

ЧУМАЧЕНКО Андрій Григорович, інвалід війни, старий комуніст, робітничий стаж 54 роки.
с.мт Олександрія Кіровоградської області».

Підготували Олена ГОРБУНОВА, Віталій ЖЕЖЕРА.

ПАМ'ЯТЬ

цього сам Володимир Сергійович. Висить питання в повітрі й нині. Фахівцям не хочеться покидати приміщення, бо вклали не лише чималі кошти, а й душею вболівав за нього наставник. Як ілюстрацію Інна Олександрівна навела такий приклад: тут оперували архітектора, який свого часу планував будівництво приміщення. Ледве умовили його лягти в лікарню. Казав: я туди ніколи не піду. Але коли побачив усе на свої очі, був у шоці — як доречно перероблено те, що він «напланував».

Однак час пливе, а проблеми, над якими працював Володимир Земсков, ще не розв'язано. Тож у створених ним групах продовжують працювати науковці. Цього року вони отримали шість патентів, понад 25 робіт опубліковано в наукових журналах.

Нинішній пацієнт клініки Павло Прохарчук

(на знімку), розповідає про своє перебування в закладі зі сльозами на очах. Він мав майже п'ятикілограмову пухлину в важкодоступному місці. Жоден заклад за операцію не брався:

— Звісно, я ризикував, — каже.— То була остання надія. Але померти на столі не боявся, бо більше так мучитися не міг. Операція тривала десять годин, і пухлину цілком видалили. Тепер видужую. Схоже, навіть лікарі не сподівалися, що вже через два тижні я ходитиму.

Нині, як і раніше, лікування у клініці безплатне. Є лише три, так звані, комерційні палати. Усіх оперують професійні руки. Однак хоч би що тут робили — все осяяне світлим іменем професора. Не забули про нього й у сумну дату — сьогодні в клініці буде година пам'яті Володимира Земскова.

Надія ГОРБАТЮК.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України Про «День Уряду України» у квітні 2003 року

Відповідно до пункту 13 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України постановляє:

1. Провести «День Уряду України» у Верховній Раді України 8 квітня 2003 року з порядком денним «Про стан та перспективи депресивних регіонів, міст та селищ України».

2. Кабінету Міністрів України визначити доповідачів, підготувати аналітичні та довідкові матеріали із зазначених питань, а також пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства, необхідних для вирішення проблем, які обговорюватимуться, для надання їх народним депутатам України не пізніше як за п'ять днів до проведення «Дня Уряду України».

3. Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій разом з іншими заінтересованими комітетами узагальнити пропозиції народних депутатів України і матеріали, які будуть подані Кабінетом Міністрів України, підготувати співдовідь та проект Постанови Верховної Ради України з питань, що розглядатимуться на «Дні Уряду України».

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ.
6 лютого 2003 року.
№ 481-IV.

За «рабсилу» доведеться відповідати

Комітет Верховної Ради України у закордонних справах рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про підприємства, що здійснюють посередництво у працевлаштуванні громадян за кордоном. Проектом, зокрема, передбачено норму, за якою підставою для розміщення в рекламних оголошеннях інформації стосовно посередника, його можливостей у наданні послуг з посередництва в працевлаштуванні на роботу за кордоном є наявність у нього ліцензії на такий вид діяльності. При цьому посередник несе повну відповідальність за законність пропонованого виду роботи, який визначається згідно із законодавством країни працевлаштування. Якщо такий вид послуги надається посередником без ліцензії, то орган ліцензування стягує із суб'єкта господарювання штраф у п'ятдесятикратному розмірі неоподаткованого мінімуму доходів громадян у розрахунку на кожну особу, якій надавалися такі послуги, та припиняє цей вид його діяльності.

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин пропонує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін і доповнень до деяких законів України, внесений народним депутатом С. Гавришем, щодо підвищення рівня заробітної плати педагогічним та медичним працівникам на селі. Цей документ передбачає доповнення до законів «Про освіту» та «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Члени комітету підтримали законодавчу пропозицію про 25-відсоткову доплату до посадового окладу сільським освітянам і медикам. Водночас вони звернули увагу на невиконання чинних законів, спрямованих на поліпшення соціального становища цих категорій працюючих на селі.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів рекомендував парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про особливі заслуги перед Україною», внесений народними депутатами В. Анастасієвим, І. Герасимовим. Законопроектом пропонується поставити колишніх персональних пенсіонерів у рівні умови з іншими громадянами в питанні отримання ними пенсій за особливі заслуги перед Україною. Чинним законом чітко визначено ступінь заслуг перед Вітчизною, за які може встановлюватися зазначена пенсія громадянам України. Стосовно колишніх персональних пенсіонерів, то про них йдеться у прикінцевих положеннях чинного закону, що викликає двозначне тлумачення, а отже, і двозначне застосування.

Комітет з питань промислової політики та підприємництва рекомендує парламенту прийняти у другому читанні проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Декрету Кабінету Міністрів «Про стандартизацію та сертифікацію» (щодо адміністративної відповідальності за введення в обіг продукції). Пропонується деякі норми зазначених законодавчих актів привести у відповідність з прийнятими парламентом у минулому році законами щодо стандартизації та сертифікації. Зокрема, до суб'єктів господарювання за введення в обіг продукції, стосовно якої немає сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання відповідності чи декларації про відповідність, а також неправомірне застосування національного знака відповідності, застосовується адміністративне покарання у вигляді штрафу (від 3 до 88 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

За повідомленням Інформуправління ВР.

ЛЮДИНА І ЕПОХА

Серед команди атомного підводного човна, який щойно занурився в арктичні хвилі, цього разу був непростий цивільний. Усе стало на свої місця, коли капітан раптом звернувся до нього: «Товаришу науковий керівник Урядової комісії, дозвольте розпочати ходові випробування бойового корабля». Здогадалися: то був контр-адмірал **Анатолій Петрович АЛЕКСАНДРОВ**.

Мине сімдесят, ще більше років, і про цей епізод згадають хіба що тоді, як на часі буде вже навіть не рятувати, а відроджувати флот України. І шемітиме серце...

...Електромонтер, сільський учитель, студент, науковий дослідник, зрештою — академік, учений зі світовим ім'ям, організатор атомної науки і техніки, Президент Академії наук СРСР — дивовижний життєвий шлях! Такі біографії цікавлять романістів. Вони, певно, написали б, що робота для потреб флоту стала долею Александрова. І не помилилися б: любов до моря і моряків, які платили йому тим само, він проніс до самої смерті. А помираючи, цивільний контр-адмірал Александров заповів, щоб його поховали разом із прапором човна.

Того трагічного дня згадували, що він — син учителів, родом з Тараші на Київщині. У столиці закінчив реальне училище та університет, виконав свою першу наукову роботу в Київському рентгенівському інституті.

Як фізик-дослідник він розкрився у «школі А. Ф. Іоффе» — той запросив молодого вченого до Ленінградського фізико-технічного інституту, щойно прочитав його першу наукову статтю. І не пошкодував: довоєнні дослідження діелектриків та полімерних матеріалів А. Александрова невдовзі лягли в основу статичної теорії міцності, що стала частиною фізичної теорії довговічності твердих тіл. Результати цих дослід-

жень ввійшли до шкільних та університетських підручників, бо вони вказали подальші шляхи розвитку багатьох напрямів цього розділу фізики.

Сапер від науки

Ветерани Великої Вітчизняної, які воювали на флоті, знають, що над проблемами флоту він почав працювати з 1932 року. Коли з його участю була розроблена система «Сом» — електродуговий різак для прорізання підводним човном протичовнових сіток. Декілька років потому радянський флот одержить системи захисту кораблів від магнітних мін. Він її впроваджуватиме напередодні та на початку Великої Вітчизняної на кораблях Чорноморського, Балтійського, Північного флотів та Каспійської флотилії. Ветерани можуть побитися об заклад, що впродовж війни жоден розмагнічений корабель не підірвався на магнітній міні.

Разом з ним прийшла на флот і атомна енергетика. 1948 року він ввійшов до Керованого Берією Спецкомітету з пропозицією розпочати розробку підводних човнів з ядерними енергетичними установками. Відхилили, щоб не відвертати зусилля від розв'язання основної проблеми — створення атомної бомби. І лише в 1952 році за пропозицією А. Александрова, І. Курчатова та М. Доллежала вийшло рішення за підписом Й. Сталіна про розгортання робіт зі створення атомних підводних човнів. Курчатов, рекомендуючи А.

СУСПІЛЬСТВО

Цивільний контр-адмірал

100-років тому народився академік Анатолій Александров

Александрова на роль наукового керівника, сказав з притаманним йому гумором: «Він дуже підходить на цю роль, бо знає силу-силенну нікому не відомих речей, які тут можуть придатися дуже корисними». А. Александров став науковим керівником зі створення всього корабля, а не лише його ядерної енергетичної установки. Як зазначали учасники спорудження першого підводного атомного човна, не було жодної системи, яку він обминув би своєю увагою: від загальної конструкції реактора — до бойового арсеналу човна.

Більш як 40 років він очолював Міжвідомчу секцію Науково-технічної ради з морської тематики Міністерства середнього машинобудування, яке фінансувало всі роботи. В НТР розробляли рішення основних проблем атомного флоту.

В атомну науку Александров прийшов наприкінці Великої Вітчизняної війни відомим ученим, членом-кореспондентом АН СРСР. Ще в Інституті фізичних проблем АН СРСР, який він очолював, Александров згуртував колектив учених та інженерів, які, крім традиційних для цього інституту досліджень, здійснили комплекс найскладніших робіт для розв'язання атомної проблеми. Через три роки після закінчення війни його призначають заступником Курчатова, й відтоді він віддає усього себе атомній тематиці. То був період бурхливого розвитку і завершення робіт зі створення атомної бомби. У грудні 1946-го в Москві був запущений перший на Євразійському континенті ядерний реактор Ф-1. Через рік — промисловий реактор для виробництва плутонію на Уралі, а вже 1949 року випробували атомну бомбу. Її створював потужний ядерно-промисловий комплекс, в якому працювали краї

наукові та технічні кадри. Після реалізації цієї програми постало питання: в яких галузях використовувати атомний потенціал?

Атомний літак — не вигадка

Стратегія А. Александрова та І. Курчатова передбачала використовувати атомну енергію на землі, на воді, в повітрі. Вони також вказали і четверте середовище — космос. Настав час ядерних енергетичних установок (реакторів) для різних сфер використання. Розробка таких реакторів та створення промислової бази реакторобудування стає справою життя А. Александрова. Коло його наукових інтересів вражає: ядерна фізика, матеріалознавство, теплофізика, металургія, інженерна технологія, автоматика, електроніка... Під його орудою народжуються потужні енергетичні реактори для атомних електростанцій і промислових реактори з використанням стратегічних ядерних матеріалів (плутонію, тритію). Це — реактори для підводних човнів та суден винятково мирного призначення: атомних криголамів та вантажних ліхтеровозів. Цивільний контр-адмірал віддає накази капітанам підводних човнів і льотчикам-випробувачам. Для авіації розроблялися варіанти літаків з прямоточними турбореактивними двигунами, реактори з повітряним і проміжним рідкометалевим охолодженням, реактори на теплових і швидких нейтронах...

Стендові випробування проходили на полігоні під Семіпалатинськом та в літаючій атомній лабораторії, створеній на базі літака Ту-95. Традиційно висока технічна та технологічна культура авіаторів давала можливість розв'язувати надскладні атомні головоломки. Й дуже скоро підійшли

впритул до побудови важкого атомного літака з практично необмеженими дальністю та тривалістю польоту. І лише турбота про екологічну безпеку за ймовірних тяжких аварій змусила відмовитися від ідеї атомного літака.

Проте високотехнологічні розробки, зокрема компактні реактори, що давали змогу невимушено форсувати потужність, виявилися придатними для використання в космосі. Однією з перших розробок космічної ядерної енергетичної установки був термоелектричний генератор «Ромашка», агрегат якого поєднував високотемпературний реактор і термоелектричні напівпровідникові перетворювачі. Електрична потужність таких термоелемісійних ядерно-енергетичних установок (ЯЕУ) сягала 5 кВт. Коли А. Александров показав «Ромашку» С. Корольову, той загорівся ідеєю встановити її на супутник. Але, на жаль, Корольов не встиг втілити цей задум — життя виявилось безжально коротке.

«Топаз» у космосі

Наступним кроком у діяльності А. Александрова була розробка електрореактивних двигунів для маневрування космічних апаратів між геліоцентричними орбітами. Перші модифікації таких двигунів були випробувані в космосі: 1964 року — на супутнику «Зонд-2» та в 1971-го — на супутнику «Метеор». Цікаво, що електрореактивний стаціонарний плазмовий двигун (СПД) на «Метеорі» мав діаметр 60 мм, потужність — 400 Вт і тягу лише два грами. Але ця мізерна тяга, дякуючи відсутності в космосі тертя, за 150 годин роботи підняла супутник масою дві тонни на 15 кілометрів. А. Александров зробив значний внесок у розвиток цього напрямку. І рушійні установки на базі таких СПД

успішно відпрацювали на понад 60 супутниках.

Нині на різних космічних об'єктах працюють понад 115 вдосконалених плазмових двигунів потужністю 0,5 - 1,5 кВт. До Фобоса — супутника Марса — за пробами ґрунту планують запустити космічний апарат у 2005-му або 2007 році. Після виведення його зі сфери притягання Землі шлях до Фобоса він долатиме за допомогою СПД. Поєднання термоелемісійних ядерних енергетичних установок з СПД відкрило б унікальні можливості створення космічних апаратів з великим енергетичним ресурсом. Нині розробляється ідея міжнародного космічного експерименту, який має перевирити в космосі роботу термоелемісійної ЯЕУ «Топаз-2» в поєднанні з СПД.

Конверсія атома

Говорити про конверсію в атомній промисловості у звичному розумінні цього слова не випадає. Розробки військового і цивільного призначення вели одночасно, в одному комплексі, ще з 1949 року, коли почали проектувати перший дослідний реактор та першу атомну електростанцію. Розробляли установки подвійного призначення, бо створення військової та цивільної техніки на основі єдиної технології виявилось найбільш ефективним шляхом розв'язання проблеми. Технологія промислових уран-графітових реакторів лягла в основу створення реактора першої у світі АЕС та реакторів РВПК. Технологія реакторів з водою під тиском для підводних човнів створила надійний фундамент не лише для атомних станцій з корпусними реакторами типу ВВЕР, а й для реакторів криголамів. Проектування атомних криголамів з ініціативи академіків І. Курчатова та А. Алексан-

Упередні століття Крим славили й вирізняли серед інших районів традиційного тютюництва селекційні роботи, які почали систематично проводитися з 1891 року. Приміром, свого часу американці були в захопленні від знаменитого кримського тютюну «Дюбек», який закуповували великими партіями для пахучих ексклюзивних добавок у секретний тоді рецепт відомих сигарет «Кемел». Цей унікальний сорт ріс лише на південному березі півострова, та згодом його ліквідували. Пізніше виведені селекціонерами Нікітського ботанічного саду кращі сорти «Дюбек-44» і «Кримський-572» за науково-дослідних плантацій села Табачного Бахчисарайського району ширшилися до 90-х років у всі південні республіки СРСР, а в пострадянський час — у країни СНД... Та тільки не в себе вдома.

Що бідніші ґрунти, то багатший врожай

Так сталося, що до нинішнього року ця галузь на півострові просто вмирала. Дожилися до того, що неякісний, тому найдешевший кримський «Дюбек» привозили в Україну Узбекистан і Молдова. А власне виробництво у Криму звели до кількох плантацій. Це тоді як невисока літвостовна вологість кримські тютюни високої технологічної якості — вдосконалений десятиліттями тяжкої праці місцевий продукт.

Ветерани плантацій — старенькі «ломщиці» — ще пам'ятають колишні обсяги його виробництва: щонайменше п'ять тисяч тонн на рік, коли на даху кожної мазанки цілими сім'ями низали і сушили пахуче листя, його було стільки, що не встигали ламати. А в зарослях плантацій можна було заховатися, не злізаючи з коня, всі склади були забиті тютюном, вагони безнастанно завантажували вже готовою після ферментації продукцією. Та й машини за сировиною стояли аж за ворітьми господарств.

Протягом останніх років кримська влада намагалася розбудити в сільських господарствах втрачений інтерес до вирощування цієї трудомісткої, витратної, але вдячної культури, здатної дати багатом трудівникам землі давноочікуваний прибуток. У програмі розвитку сільського господарства Криму, розрахованій до 2010 року, передбачено відповідні заходи. Спеціалісти впевнені, що без інвестицій підняти тютюнництво на півострові неможливо, так само як і без створення замкнутого циклу, щоб у Криму тютюн не лише вирощували, а й переробляли до

Тютюн пахне ...

кінцевого високоякісного продукту. Та шляхом постанов і розпоряджень згори зробити це було неможливо.

Крутий перелом у ставленні до тютюнових плантацій здійснив новий власник «Кримтютюну» відразу після того, як запровадив прогресивні правила економічних відносин з виробниками. Сьогодні на півострові тютюн вирощують 24 господарства.

Тут люди знають: у них куплять обов'язково весь урожай, до останнього висушеного листка. Погодьтеся, у часи, коли йде жорстка боротьба за ринки збуту, це майже тепличні умови. Чимало фермерів, набивши мозолі за роки праці біля зернових, підрахували: якщо один засіяний пшеницею гектар лану дає тисячу гривень прибутку, то гектар під тютюном — шість тисяч. І, звісно, взялися за вирощування пахучого листя. Вони знають, що їх сповна забезпечують усіма належними для роботи матеріалами в рахунок урожаю. Та й працюють прямо, без трейдерів, брокерських контор і посередників. А ще і кредитують, надають фінансову, товарну допомогу. Всі, хто вирощує тютюн, отримують стабільну зарплату, бо оплачується повністю весь цикл виробництва: від оранки й посадки до відправлення зібраного й підготовленого листя безпосередньо на фабрику. Підприємствам залишається лише один клопіт — працювати на землі і виростити рясний урожай.

Найбільше тютюнове поле одним масивом у 120 гектарів посадили торік на Кримській зональній дослідній станції тютюнництва в селі Табачному Бахчисарайського району. Перший її директор Микола Сотник створив багату колекцію сортів кримського тютюну. За словами старшого агронома станції Валентини Внученко, яка керує сотнею трудівниць, на всьому півострові її колеги вважають, що з приходом нових людей у «Кримтютюн» у забутої донедавна культури з'явилися реальні перспективи: стрімко розширюється виробництво, вже намічено перевірити кілька сортів і кримської селекції, і зарубіжної, порівняти, визначити перспективу. Такої роботи досі ще не було. Кримський тютюн завойовує втрачені позиції — заново вирощують високоароматичні власної се-

Очеретяні церкви Михайла Сінькова

Фото автора.

дрова почалося в 1953-му — через рік після початку проектування атомних підводних човнів. Науковим керівником програми створення атомного цивільного флоту було призначено А. Александрова. Атомний мирний флот значною мірою акумулював технічні досягнення атомних енергетичних реакторів військово-морського флоту. Слід зауважити, що від цього була обопільна користь. У цивільних енергетичних установках коефіцієнт їх використання великий. На атомних криголамах установки в середньому працюють приблизно 7000 годин на рік. Це дало можливість перевіряти працездатність обладнання в найскладніших умовах морської практики. І країна одержала високонадійні реактори. Реакторна установка першого криголама «Ленін» відпрацювала безперервно, без спрацювання аварійного захисту, 390 діб, а криголама «Сибір» — 419 діб. П'ять атомних криголамів у вільному плаванні досягли Північного полюсу, деякі з них — не раз. Вісім побудованих криголамів забезпечили перетворення Північного морського шляху в нормально діючу магістраль. Згадати хоча б груповий навколосвітній похід підводних човнів у лютому-березні 1966 року.

Отже, можна констатувати, що робота А. Александрова для флоту, яку він вважав головною справою життя, дала вагомий результат: сучасний атомний флот, який за кількістю атомних підводних човнів перевершував усі флоти світу разом узяті, а також унікальний атомний криголамний флот, який вирішував важливі народногосподарські завдання.

Очоливши 1960 року після смерті І. Курчатова Інститут атомної енергії, А. Александров став, по суті, головним ядерником країни. А після обрання його в 1975 році президентом Академії наук СРСР він узяв на свої плечі турботу про розвиток усіх напрямів науки у країні.

Сергій ВЛАД.

Три роки він майстрував цю красуню. Знаменита дерев'яна церква, яку звели у Кижях в XVII столітті без єдиного цвяха, поступово набирала реальних обрисів у квартирі хмельницького пенсіонера. Колишній інженер-будівельник склав свою копію майже з 50 тисяч(!) деталей. У роботі використовував один-єдиний матеріал — очерет.

Як з'явилось у нього це захоплення, нині і сам не відповість. Так склалося його життя, що змалку був пов'язаний з будівництвом. Ще з тих пір, коли підлітком уперше взяв до рук кельму, щоб звести сарай у дворі.

Згодом була служба в армії, навчання в інституті, робота за фахом. У Хмельницькому, наприклад, і досі пам'ятають, як бригада Михайла Сінькова зводила житлові будинки, місцевий театр, промислові підприємства... Майстер заслужив чимало — удостоєний і орден Трудового Червоного Прапора.

...Якось потрапила Михайлові Михайловичу до рук очеретина. І він, приди-

вившись до її золотавого кольору, вирішив змайструвати з неї якийсь сувенір. Так з'явилися у його квартирі перші очеретяні штори, які були не гірші за екзотичні бамбукові. Потім — невеличкі фігурки, будиночки, що робив для забави онуків. Згодом відчув, що час братися за складніше.

Спочатку відшукав книжки із зразками давньої дерев'яної архітектури. Потім узявся за креслення. Інженерно-будівельний фах давав змогу робити складні розрахунки: враховував навіть похибку від кута зйомки на фотографії.

Першу модель церкви, що стояла у Переяслав-Хмельницькому ще у XVII

столітті, збудував у трьох варіантах. Одна легко вміщувалася на долоні, друга — «виросла» десь до півметра. А третю, на замовлення настоятеля однієї з хмельницьких церков, зробив заввишки з людський зріст.

Потім узявся за Преображенську церкву з Кижів. Бувало, ночами просиджував над роботою. А найвірнішим помічником у цій справі був... домашній улюбленець — кіт Соломон. Як тільки майстер сідав за роботу, котик зручно вмощувався в нього на плечах і тихо муркотів. Хто-хто, а Соломон бачив, яка це копітка праця.

Восьмий місяць трудиться Сіньков над копією церкви з Кольського півострова. Каже, найперше береться за ті, котрі руйнуються. Не може пережити, що храми, які простояли віки, можуть зникнути назавжди.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

го», ділянка «Постріпс» обробки тютюну, шість ферментаційних камер, сучасна лабораторія, три заготівельні бази і власні плантації, площі яких збільшуються просто на очах. «Кримтютюн» почав випускати цигарки «Люлька миру» і «Кримські». А щоб увійти в зоряне коло світових тютюнових світил, стати для них неодмінно постійною і стабільною якісною сировинною базою, «Кримтютюну» ще належить вкласти значні кошти задля впровадження нових технологій вирощування і обробки тютюну. Відчувши перспективу цієї справи, кримські банкіри запропонували підставити своє фінансове плече. Вони вважають, що ризик втрат за цими кредитами мінімальний. Якщо вийде все, як запланували, то в чергу по кредити до банків готуються стати фермери, багатство з яких ця добре знайома кримська культура дасть можливість зміцнити і здобути стабільність.

Підприємство охоче та без обмежень приймає від господарств вишуканий та запакований тютюн і відправляє його на ферментацію у спеціальні камери. Торік сировина була якісна: переважно власний сорт «Американ». І завезли його на фабрику понад 300 тонн. БАТ «Кримтютюн» авансувало господарства — постачальники розсадою і витратними матеріалами, даючи в борг під майбутній урожай плівку, шпагат, засоби захисту рослин. Переверненим партнерам позичали гроші. Так повернули інтерес до вже майже забутої у Криму культури.

Цього року БАТ «Кримтютюн» має намір зібрати вдвічі більше сировини, ніж торік, — щонайменше дві тисячі тонн. З американськими компаніями вже укладено контракт на продаж.

Шкода, що не на українські фабрики, бо наш півострівний тютюн, як винятково якісна й елітна сировина, для вітчизняних цигаркових фабрик і затятих курців, ще дороге задоволення.

Курити чи не курити — це майже гамлетівське питання — кожен вирішує для себе сам. Але беззаперечно те, що тютюнову галузь у Криму відроджувати потрібно. Навіть не спеціалістам ясно, що ефект перевершить усі сподівання. Тоді й з'являться в кишенях селян і в бюджеті автономії не зайві півострову гроші.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

РЕАЛІЇ

Серед лауреатів і фізики, лірики...

Рішенням ради Фонду інтелектуальної співпраці «Україна—XXI століття» названо лауреатів премії імені Володимира Вернадського 2002 року — за визначний інтелектуальний внесок у соціально-економічний та духовний розвиток України.

Цієї престижної нагороди за три роки її існування удостоєно 39 визначних особистостей — славетних організаторів виробництва, вчених, освітян, письменників, митців. А нинішніми лауреатами премії імені В. Вернадського стали академіки Національної академії України історик, археолог Петро Толочко та фізик Анатолій Шпак, члени-кореспонденти НАН України філософ Мирослав Попович та кібернетик Борис Малиновський, композитор Олександр Білаш, письменник Микола Вінграновський, провідний науковий співробітник Шевченківського національного заповідника у Каневі Зінаїда Тарахан-Береза. Премією відзначено і нашого земляка в Росії — академіка Російської академії наук, ректора Московського університету імені М. Ломоносова Віктора Садовнича.

Фонд також назвав своїх нових довічних стипендіатів — представників наукової та мистецької еліти. Ними стали письменники Юрій Мушкетик та Олександр Сизоненко, колишній художній керівник і диригент Гуцульського ансамблю пісні і танцю Михайло Гринишин, літературознавець, член-кореспондент НАН України Дмитро Наливайко, історик, старший науковий співробітник Дніпропетровського національного університету Іван Стороженко та перший заступник голови правління Українського фонду культури Дмитро Янко.

За словами голови ради Фонду «Україна—XXI століття» народного депутата України професора Богдана Губського, премії імені В. Вернадського та довічні стипендії фонду — дешифрація суспільного визнання значущої об'єднавчої ролі, яку покликані відіграти у державному поступі інтелектуальна еліта України.

Область, що найбільше читає

Торік 15 видавництв Тернопільщини випустили 950 різних книг загальним тиражем 5,5 мільйона примірників. На кожного мешканця області припадає п'ять книг за середньостатистичного показника в Україні — 0,98. Лише видавництво «Підручники і посібники» видало три мільйони книг для школярів. А за підручниками «Медицинської книги» та «Економічної думки» навчаються студенти всієї України.

Усю роботу координує видавнича рада області, яка передусім намагається підтримати місцевих авторів.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

Відроджується круїзний бізнес

Фахівці Одеського, Ялтинського і Севастопольського морських портів розробили програму розвитку круїзної індустрії в Україні. Плановано не тільки відродити низку популярних у минулому круїзних ліній у вітчизняних водах, а й широко залучати до українських портів іноземні судна. До Одеського порту, зокрема, вперше заходять лайнери, яких тут досі не бачили: на їх борту — 3800 пасажирів та понад чотири тисячі осіб обслуги. Загалом цей порт нинішнього року очікує понад 100 круїзних морських і річкових суден.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ФОТОФАКТ

У двох номінаціях із п'яти всеукраїнського конкурсу «Вчитель року» перемогли вчителі миколаївської середньої школи №19.

На знімку: «Вчитель року» серед викладачів образотворчого мистецтва Людмила Капусева з учнями образотворчої студії.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

грошима

лекції «Дюбек» і «Басма», «Американ», великолисті — «Астролист», «Трапезунд», «Молдова». На черзі — пробні висадки тютюнів американського типу «Вірджинія», «Верлей», «Меріленд». Тютюн повернувся як культура, якій потрібні очі й руки трудивниць цілий рік: від висаджування насіння до сушіння листа.

Листя проти ... безробіття

Там, де є тютюнове поле, безробіття зникає. Селяни задоволені, що забезпечені працею і взимку, а керівники господарств завдяки тютюну можуть обходитися без банківських кредитів. Навіть за нову техніку почали розплачуватися власними грішми. Завдячуючи тютюну вони мають можливість вирощувати і зернові культури, соняшник. Навіть коли стихійні лиха спричинили неврожай зернових культур, господарства, де вирощували тютюн, виграли. Адже з гектара землі, на якій росте тютюн, можна зібрати щонайменше тонну сухого листа, а це щонайменше шість тисяч гривень. Тож нескладно підрахувати: щоб отримати такий само прибуток на пшениці, потрібно, щоб її урожайність була не менш як 100 центнерів з гектара, недосяжних на півострові.

Цікавий для виробників тютюну ще й тим, що коли ввести його в сівозміну, то після нього пшениця додає 15—20% до звичного урожаю. Вдалому введенню тютюну в систему сівозміни сприяють і кримські ґрунти. «Дюбек-44» і «Кримський-572» ростуть на червоно-бурих вапнякових малогумусних ґрунтах Південнобережжя. У передгірній зоні тютюн цілком задоволений глинистими сланцями, вапняками і темнобурими суглинками. А в степовому Криму на родючих землях виходить високий урожай так званого скелетного тютюну. З'ясовується, що бідніші ґрунти, то краща якість тютюну. Тому в гірських районах Бахчисарая рентабельність цієї культури досягала 350 відсотків.

Великий тютюновий ферментаційний комплекс БАТ «Кримтютюн» має сучасне устаткування: це лінія «Тон-

Зла любов

ПРОБЛЕМА

Б’є — значить любить, стверджує прислів’я. Проте Дніпропетровська громадська організація жіночий координаційний центр «Жінка для жінки» вважає, що з цим жасхливим злом час покінчити.

— Сім’я в кожного асоціюється з осередком, де панують зворушлива любов та злагода, взаємоповага і можна почуватися затишно та комфортно, захищеним від усіх небезпек, кривд та принижень, котрих, на жаль, вистачає поза межами сім’ї, — каже директор центру «Жінка для жінки» Ганна Матвіївна Войнич. — Однак дійсність показує, що це не завжди так. Часто-густо саме сім’я — те місце, де не має меж жорстоке насилля, де відбуваються страхітливі драми й навіть трагедії. А страждають у всіх таких випадках переважно жінки. Запобігання насильству в сім’ях

Лікарі підтвердять, що чи не кожен п’ятий випадок, коли наші жінки потребують медичної допомоги, пов’язаний з тілесними ушкодженнями або психічними розладами від тортур, утиску та чвар у сім’ях...

та виснаження, порушення психіки, які не можуть не відбиваються на здоров’ї й самопочутті, на стосунках між людьми.

Додалося суто соціальних причин для сімейних розбратів, випробувань і потрясінь. Нестатки, безгрошів’я, втрата робочого місця — все це речі, які зазвичай обертаються сварками. А завжди чомусь винні жінки.

Ганна Войнич побувала в сільському районі. І була просто вражена становищем, в якому там перебуває нині більшість жінок. Навіть представниці сільської інтелігенції потерпають від «подурілих» чоловіків. Це не кажучи про звичайних селянок, для яких чоловіки — вимушені «нероби», алкоголіки — як загальне соціально-ро-

динне лихо. Наприклад, усе село знає, що в одного забіякуватого чоловіка третя жінка помирає від його кулаків, і нікого це не хвилює. Він ще й шанована поміж земляків людина, бо вміє так коптити сало та м’ясо, як ніхто інший...

Центр «Жінка для жінки» насамперед прагне змінити наше ставлення до насильства над жінками в сім’ї. Навіть благополучна Америка уже два десятиліття поспіль бореться з цим самим явищем, а Генеральна асамблея ООН десять років тому прийняла Декларацію про викорінення насильства проти жінок. За даними медичної асоціації США, за п’ять років у країні від домашніх збиткувань загинуло не менше жінок, ніж співвітчизників під час війни у В’єтнамі.

А ми взагалі ніякої з цього приводу статистики не ведемо. Хоч лікарі підтвердять, що чи не кожен п’ятий випадок, коли наші жінки потребують медичної допомоги, пов’язаний з тілесними ушкодженнями або психічними розладами від тортур, утиску та чвар у сім’ях...

В Україні прийнято Закон «Про запобігання насильству в сім’ї». Але немає механізмів його дії. Ці механізми й намагається створити жіночий координаційний центр Дніпропетровська. Окрема його програма з запобігання домашньому насильству передбачила тісну співпрацю між громадськими неурядовими організаціями, органами виконав-

чої та представницької влади й органами правопорядку.

Все почалося з того, розповідають куратори програми Олена Назаренко й Павло Власов, що в першому кварталі минулого року як експеримент у Жовтневому районі обласного центру запровадили обов’язкові картки реєстрації правопорушень, пов’язаних з насильством в сім’ях. З одного боку, це елементарне й сумлінне фіксування кожного випадку тероризування жінок їхніми «судженими». Але з другого — нагальна потреба термінової та подальшої ретельної роботи з винуватцями жіночих нещасть, починаючи з профілактично-виховної роботи й закінчуючи слідствами та судовими слуханнями. І хоч Жовтневий район було обрано не випадково, бо тут з ініціативи колишнього голови його районної ради уже запроваджувалося щось на зразок підрозділу сімейної міліції, в методично-навчальному плані довелось працювати персонально з кожним дільничним інспектором.

Ефект не забарився. Досі у восьми з десяти випадків насильники почувалися без-

За час всеобласної акції дільничними інспекторами зафіксовано 1149 випадків насильства над жінками в побуті.

карними, тепер ситуація змінилася на краще. Багатьох запрошують на співбесіди з правоохоронцями і психологами, інших навіть і на спеціальні курси з сімейно-побутової етики та правил поводження в сім’ї. Той, хто заслужив, тепер практично

не має шансу уникнути і справедливого покарання.

А підсумок експерименту виявився набагато вагоміший тому, що три наступні квартали року його принципи запроваджували вже в масштабах усієї області. За час всеобласної акції дільничними інспекторами зафіксовано 1149 випадків насильства над жінками в побуті. І за 126 з них матеріали передано до суду. А ще позаторік такої статистики зовсім не було. Досі «сімейні спра-

Адже лише в разі тяжких тілесних ушкоджень і трагічних наслідків порушується кримінальна справа та здійснюється розслідування.

ви» частіше потрапляли в хроніку «дургорядних». Нині тільки у Кривому Розі 43 чоловіки понесуть покарання за своє самочинство в сім’ї.

Дуже важливо, як ставляться працівники міліції до побутових злодіянь. Нелегко позбутися звички чварити в сім’ях сприймати як дрібне хуліганство, мовляв, нехай самі чоловіки та жінки з’ясовують між собою стосунки.

— Прийнятий в Україні Закон «Про запобігання насильству в сім’ї», каже куратор програми Павло Власов, — не спонукає, щоб правоохоронці правопорушення в межах сімейних взаємин вважали небезпечними для суспільства і оточуючих. Парадокс, але цей закон, — наголосив Павло Олексійович, — в багатьох випадках навіть позбавляє наше жіноцтво прав і надто можливос-

тей захищати себе від забіякуватих чоловіків і чоловіків-деспотів. Адже лише в разі тяжких тілесних ушкоджень і трагічних наслідків порушується кримінальна справа та здійснюється розслідування.

У Сполучених Штатах,

наприклад, досить усної заяви сусідів, що поряд хтось навіть не збиткується, а тільки принижує людську гідність своєї законної дружини, як поліцейський мусить розпочати слідство. А в нас, уявіть, закон натомість в окремих випадках відмовляє жінці в захисті своїх прав та інтересів. Йдеться про так звану віктимну поведінку. Цей термін означає певну поведінку жертви насильства, яка сама частково або й повністю спровокувала гвалтування над собою. Не перечимо, трапляється іноді, що жінки дають привід своїм коханим карати їх. Однак якщо жінка при цьому страждає від фізичних чи інших тортур, а для неї закон одразу скасовує право навіть на елементарний захисний припис, це вже, погодьтеся, занадто.

А жіночий центр на чолі з Ганною Войнич з усіх сил старається власною діяльністю заповнювати прогалини чинного в Україні законодавства та допомагати усім жінкам, котрі його допомоги потребують. День і ніч працює так звана кризова телефонна лінія. Дзвінок — і на зв’язку ціла група оперативної самопомоги. Тут і психолог, і педагог, і юрист. Вони вислухають, поговорять та порадять, як бути. Запросять і на консультацію. Якщо жінка побажає, свідчить координатор програми запобігання кризових ситуацій Олена Моргун, її обов’язково приймуть в призначений час. І проведуть з нею навіть урок-тренінг, як самій чи за участю правоохоронців або спеціалістів з соціально-сімейної психології зупинити домашнього насильника.

Микола НЕЧИПОРЕНКО. Дніпропетровськ.

ЧИ ЗІГРІТІ ВИ, ЛЮДИ?

Два місяці без тепла у квартирах провели мешканці одного з будинків у Вінниці

Котійчана несправність (вислів одного із фахівців) у системі опалення у будинку №14 по вулиці Воїнів-інтернаціоналістів, яку, врешті-решт, ліквідували, як кажуть, за лічені хвилини, яскраво висвітлює безвідповідальне ставлення до людей керівництва ЖЕК №19, на балансі якого перебуває будинок. Жеківські спеціалісти виявили повну безпорадність: протягом двох місяців (!) їм так і не вдалося встановити, чому у всі п’ятнадцять квартир одного із під’їздів не подається тепло. За них змушені були це зробити інші — слюсарі «Теплокомуненерго — «Маяк». Вони й зарадили бідолашним мешканцям, половина з яких, як мені пояснили, люди літнього віку.

У новорічну ніч у квартирі вчителя Олександра Севастьянова, який разом із сім’єю мешкає у зазначеному будинку, кімнатний термометр показував нуль градусів. «Ми з дружиною життя прожили, — каже Олександр Леонтьович, — нині вона уже на пенсії, я ще працюю. По-різному бувало, але жодного разу не доводилося ночувати при такій температурі. Уявіть лишень, як після ночі, проведеної, даруйте на слові, у холодильнику, можна йти на роботу».

Шостого грудня минулого року від батарей опалення у квартирах п’ятого під’їзду почало віяти холодом. Забігаючи наперед, зазначу: теплопостачання відновили лише... через два місяці — сьомого лютого нинішнього року. Весь цей час замерзлі від холоду люди добивалися свого права, як вони кажуть, на тепло. Робити це було непросто. Невдовзі перед тим, як у квартирах стало холод-

но, у цьому під’їзді встановили колективний лічильник обліку тепла. Він, як згодом з’ясувалося, став каменем спотикання у стосунках двох сторін.

Пояснює начальник ЖЕК №19 Марія Полішук: — Систему подачі тепла порушили спеціалісти науково-виробничого центру «Енергія», які встановлювали лічильник. Раніше проблем тут з теплом не було. Ми чого лишень не робили — замінили всі засувки, крани, прочистили труби, та все марно. Я за те, щоб організації, які встановлюють лічильники, погоджували таку роботу із ЖЕКом. Про це, до речі, я вела мову в управлінні житлово-комунального господарства, але поки що ця робота виконується без присутності наших фахівців. Тому й трапляються такі випадки. І вони непоодинокі: така сама ситуація нині у будинках №22 по проспекту Юності,

№31 по вулиці Порика. В одному з цих будинків лічильник встановлювала згадана вище організація.

Витяг із письмового пояснення дирекції науково-виробничого центру «Енергія»:

«... причина незадовільного температурного режиму в квартирах п’ятого під’їзду житлового будинку №14 по вул. Воїнів-інтернаціоналістів, пов’язана із значним гідрравлічним опором елементів

системи опалення». Простіше кажучи, уточнили в «Енергії», жеківцям треба нарікати не на нас, а уважніше провести ревізію тепломережі.

Такої самої думки і начальник «Теплокомуненерго — «Маяк» Віктор Тицький. Має для цього підстави. Слюсарі цього підприємства — Володимир Полішук, Андрій Корольов та Василь Марущак разом з бригадиром Віктором Кулешовим — встановили і усунули несправність протягом години.

— Спеціалістам ЖЕК, — продовжує розмову начальник підприємства В. Тицький, — ми сказали все, що про них думаємо. Якби вони не ввели нас попервах в оману, тепло подали б у будинок набагато раніше. Ми спершу їм повірили на слово, що ревізія елеваторного вузла проведена повною мірою. А коли дійшло до діла, з’ясувалося, що це не так.

За словами Віктора Івановича, причина у цьому випадку не в лічильнику. Замінити довелось лише одну із несправних засувок. Після чого квартири знову ожили від тепла.

Коментар кореспондента. У квартирах цього будинку справді стало набагато тепліше. Сам переконався. Але холод залишився у серцях його мешканців. Вони ніяк не можуть зрозуміти, чим спричинено зневажливе ставлення, яке дове-

лося пережити протягом цих двох місяців. Письмову відповідь з ЖЕКу отримали лише...20 січня 2003 року (нагадаю, без тепла вони залишилися ще 6 грудня минулого року). Головний інженер С. Лук’яненко, який підписав її, повідомив, що 14 січня (знову зверніть увагу на дату) комісія обстежила систему теплопостачання будинку й дійшла висновку, що вона розрегульована в результаті встановлення лічильника обліку тепла, а тому потребує налагодження».

Після цього 26 січня цього року Галина Підмогильна разом з Дмитром Назаруком занесли в ЖЕК ще одну заяву від імені усіх 15 сімей. Але начальник ЖЕК її не прийняв. Чому? Бо, як пояснили Підмогильна й Назарук, їм сказали, що все написано в попередній відповіді й додати до неї більше немає чого. З управління комунального господарства міськвиконкому на звернення мешканців «холодного» будинку не обмовилися жодним теплим словом (лист зареєстрований під №631/К 26 грудня 2002 р.).

Найскладніше питання, на думку моїх співрозмовників, все-таки чекає їх ще попереду: незважаючи ні на що, ЖЕК вимагає оплати за тепло сповна. Принаймні, пояснив О. Севастьянов, за грудень місяць жодних знижок в оплаті не було зроблено...

Віктор СКРИПНИК. Вінниця.

Мал. Михайла САЧКА.

Треба птахам допомагати, щоб восени врожай збирати

БРАТИ МЕНШІ

Зима для пернатих мешканців наших лісів, полів і парків — найтяжча пора року. Тому багато з них в цю пору оселяється поблизу людського житла, щоб хоч якось прогнотуватися і пережити зиму.

В останні роки, за спостереженнями вчених, багато видів птахів, які раніше були винятково мігруючими, нині дедалі частіше залишаються зимувати в наших краях. Всі вони прив'язані до окультуреного ландшафту. Наприклад, такі водоплавні птахи, як крижень, чирки, черні й крохалі, активно використовують незамерзаючі ділянки водойм технічних відстійників та водосховищ. Крім того, на незамерзаючих ділянках риборозплідних ставків

можна зустріти сірих чапель та куликів.

Деякі види горобиних взимку знайшли притулок у культурних насадженнях. Так, чорний дрізд завжди був лише пролітним птахом, однак сьогодні в більшості європейських міст склалася урбанізована осіла популяція цього виду.

Мартини, сірі ворони, граки, галки взимку тримаються смітников, звалищ великих міст, зерноховищ, де можна знайти вдосталь корму зимою. Саме тому для

нас грак вже давно перестав бути «ознакою весни», а їх тисячні зграї зимою в містах — звична картина.

Усе життя птахів взимку підпорядковане пошуку їжі, оскільки світловий день короткий, а витрати сил та енергії значні. Тому вони майже весь час тримаються своїх кормових ділянок.

Підгодовуйте птахів, коли їм важко знайти корм, після випадання снігу й аж до появи першої зелені. До місць підгодовів привчайте поступово та регулярно. І не обманюйте сподівання тих птахів, які вже звикли одержувати від вас допомогу.

Зерноїдних птахів — чижів, щигликів — краще підгодовувати сирим насінням соняшнику, гарбуза, коноплі. Його бажано спочатку розлускати, інакше птахи втрачають забагато енергії, розквиваючи це насіння. Комахоїдні — синиці, королики, куріпки й фазани — потерпають через відсутність корму щозими. Синиці, дятли особливо полюбують ласувати несоленим салом. Ягоди калини й горобини приваблюють снігурів та оملюхів, а зерна коноплі, проса й вівса — щигликів, повзиків, синиць та вівсянок. Можна додавати також крихти

білого хліба, кашу, макарони.

Місця для підгодовів слід вибирати неподалік дерев, кущів, з яких птахи зможуть злітати за кормом. Найкраще влаштовувати годівнички типу «столік» з дашком. Найпростішою у виготовленні та досить практичною є дощечка з бортиками. Її слід міцно закріпити на дереві, щоб не розгойдував вітер. Годівничку можна виготовити зі звичайного паперового пакета з-під молока чи соків. Її переваги в тому, що вона є недоступна для котів і її не відвідують горобці.

Останніх не варто спеціально підгодовувати, бо вони знаходять достатньо різноманітного корму на смітниках, а на годівничках їхні зграї відлякують своїх дзьобатих родичів.

Допомагаючи птахам вижити в морозні зимові дні, ми приваблюємо їх в місця, де вони принесуть максимальну користь у період вигодовування пташенят комахами. А влітку й навесні вони допоможуть боротися із шкідниками наших садів.

С. СТЕЛЬМАХ,
молодий науковий співробітник Яворіського національного природного парку. Львівська область.

Фото Володимир ФАЛІНА

ЗАПИТУВАЛИ — ВІДПОВІДАЄМО

Секрет прозріння — у кількості екстракту

Після публікації статті «Ягода для очей» («ГУ» від 14 грудня 2002 року) читачі просять розповісти детальніше про чорницю та препарати з неї.

Наталя ЧЕПІГА зі Львова, наприклад, написала: «У мене дуже поганий зір: прооперували обидва ока, в сутінках майже не бачу. Тому мене так зацікавила ця інформація. Надрукуйте також назви препаратів, щоб я могла бодай трохи поліпшити зір».

А Іван КОЛЕСНИК з Кіровоградської області дорікнув нам у недовомовленості: «Про лікувальні властивості чорниці я знаю давно. Але в наших краях вона не росте. Зір у мене поганий, тому без препаратів, які містять екстракт чорниці, не обійтися. Але автор не вказав їх назви, отож порадами з цієї статті скористатися важко».

Ці запитання ми адресували Оксані ГОЛУБ — лікареві, котра не раз консультувала наших читачів.

— Справді, чорниці — не тільки смачні та поживні ягоди. Завдяки вмісту антоціанозидів і

бета-каротину, що мають антиоксидантну активність, чорниці необхідні для очей. Поліпшуючи кровообіг у тканинах ока, вони сприяють швидкому усуненню зорової втоми і підвищують гостроту зору темної пори доби.

Мало того, чорниці зміцнюють стінки капілярів сітківки і прискорюють репаративні процеси в пігментному її шарі. Одне слово, ця чудодійна ягода незамінна у комплексі лікування таких серйозних захворювань, як міопія та ретинопатія, діабет і гіпертензія, глаукома і катаракта.

В аптеках можна знайти багато біологічно активних добавок, у складі яких є екстракт чорниці. Але не всі вони містять його у достатній для лікування очей кількості. Максимальний його вміст — у препараті «Strix», кожна таблетка якого містить еквівалент 800 грамів свіжої чорниці. Відтак і висока ефективність пре-

парату. Результат вживання відчутний уже через годину-дві і зберігається впродовж доби.

Розмовляла
Юлія ПОТАПЕНКО.

АДРЕСИ ДЛЯ ДОБРИХ СПРАВ

Здрастуй, ложко фронтова

З нею, рідненькою, я розлучився в лютому 1945 року, після тяжкого поранення. І от нещодавно, у певному сенсі, знову поріднився з нею.

Річ у тім, що я був у шпиталі для ветеранів війни. Але запізно дізнався, що сюди треба було їхати зі своїми ложкою, чашкою, рушником тощо. Але без ложки, як то кажуть, і солдат — не солдат. І сестра-господиня нам — «неімушим» —десь знайшла кілька ложок і чашок. Здавалося б, та-

ка дрібниця — столове приладдя. Але, якщо прийдеш до ідальні, позабувши їх, то й поїсти неможливо, а повертатися за ними немічній людині, ох як важко.

Невже в Україні не знайдуться добрі люди, які змогли б допомогти військовому шпиталю придбати кілька сотень ложок?! Хоча б заради того, щоб почути від ветеранів слова подяки.

Микола ЯЦЕНКО,
інвалід Великої Вітчизняної війни I групи. Дніпропетровськ.

НАПИШУ ВАМ І Я

Лист Президенту Книга мертвих з продовженням

Ми вшановуємо скорботну пам'ять жертв 1933 року. Ми визнали і засудили голодомор як злочин проти народу. Побойуюся, що до книги скорботи і пам'яті вам доведеться записати також імена

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

тих, хто вже пішов із життя через вкрай велику злидненість, недоступність медицини і безвихідь.

Леоніде Даниловичу! Ці рядки написали пенсіонери. Ми тяжкохворі люди і свої пенсії давно віднесли до аптеки. У наших квартирах температура інколи нижча, ніж надворі. Наш п'ятиповерховий будинок нічийний. Колишній власник усю відповідальність за його нинішній стан перекинув на мешканців. Підвал багато місяців заливають каналізаційні потоки. Опалення давно відключили. Зростає загроза розмивання фундаменту і руйнування будівлі. А ми, найімовірніше, поповнимо армію бомжів, якщо не помремо раніше.

Шановний Президенте, не допустіть, щоб ці «пророцтва» справдилися.

Іван РИНКОВИЙ.

Роздільна
Одеської області.

Наші гроші приносили прибуток

Шановні депутати!

Хочу нагадати вам і Кабінету Міністрів про один борг, про який вже, напевно, забули. Про грошові компенсації на телевізори, що у 2001 році вже видавали, але припинили через видачу вкладникам по 50 грн. з ощадкнижок. Але при чому тут одне до іншого?

Минуло більше десяти років, ці гроші були в обороті, приносили комусь прибуток, а людина, що купила в 1991 році облігацію, сподіваючись придбати протягом трьох років телевізор, пошлася у дурні. Багато хто за ці роки вийшов на пенсію, і придбати телевізор на свої доходи ці люди вже не зможуть.

Наші трудові гроші ми несли в ощадкасу, страхували дітей і онуків, щоб вони, досягши повноліття, мали щось на початок самостійного життя. На наші гроші держава будувала підприємства, розвивала економіку країни. Зараз ці підприємства приватизовано, і гроші від приватизації повинні йти на погашення внесків. Але де вони, ці кошти від приватизації? Хто вкотре нагрів свій народ? Так, у держави багато проблем — гинуть шахтарі, падають літаки та ін. А чи знає держава про своїх громадян, які все життя на неї працювали, а тепер страждають мовчки?

Найбільше лихо в нашій державі — красти можна, а жити чесно — ні.

М. НАЙДЕНЮК.

Макіївка
Донецької області.

Краєвид за нашим вікном

Ось такий «чудовий» пейзаж відкривається просто з вікон будинку, в якому ми живемо.

По вулиці Табірній подібних переповнених сміттєвих баків дуже багато. Машини їх вчасно не вивозять, а люди споруджують гори з мотлоху і відходів. Є побоювання, що ми незабаром і двері в під'їзд не знайдемо.

А найцікавіше те, що начальник ЖЕКу №1016 знає про цю проблему, але усувати її не поспішає. Ось так і живемо: щодня переступаємо через сміття, у себе під носом розводимо інфекції, нехтуємо елементарною гігієною.

Мешканці будинку № 44 по вулиці Табірній.

Київ.

▼

Алло. Нас дурять

СПОЖИВАЧ: ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Прочитав у вашій газеті за 31.01. 20. 03 матеріал «Чекайте відповіді...» і вирішив написати. Бо заокруглення — не така вже й велика проблема. І понад норму 160 хвилин — це квіточки.

Перевірити помилковість роботи лічильника на АТС хотілося давно: суми в квитанціях сягали за тисячу хвилин. Приміром, квітень 2002 р. — 1430 хвилин, травень — 1490, червень — 937, липень — 1041 хвилина. З серпня вартість однієї хвилини розмови підскочила майже удвічі: стала 3,6 коп. Це підвищення стало тією краплею, що переважила чашу сумнівів. Купивши всім домашнім телефонні картки (благо автоматів в Охтирці вистачає), з 31 липня мій телефон перестав працювати на передачу. Я від'єднав номеронабирач. Спільно з місцевою газетою «Город-А» розпочався експеримент. Довели це до відома деяких депутатів місцевої ради. Серпень тягнувся довго. Але всьому настає кінець.

На початку вересня з хвилюванням телефоную і називаю свій номер. — З вас — сорок гривень — за 1041 хвилину.

Тобто більш як тисячу хвилин нарахували за те, що мій телефон нікуди не дзвонив протягом місяця. А ви пишете про 160 хвилин! Детальніше я розповів у статті «Охтирцям краще жувати, ніж говорити» у газеті «Город-А».

15 жовтня я разом з депутатами і начальником цеху № 5 «Укртелекому» проник до АТС-2. Особисто мій телефон під'єднано до АТС-3, ще старій конструкції. Тому інформація про час дзвінка з «моєї» АТС передається на АТС-2. Ця станція електронна, з багатьма функціями. Вона дає можливість у своїх абонентів фіксувати час за секундами, з прізвищами, кому телефонував і т. ін.

Звертаємося до знайомого з проханням, щоб він зателефонував до нас. Лунає дзвоник: один бере слухавку, інший натискає на секундомір. Поговорили — і час зафіксовано на нашому годиннику. Він секунда в секунду збігся з тим, що одразу висвітлювалося на комп'ютері. Подивилися на базу даних з мого номера за серпень місяць. На екрані монітору навпроти кожного дня стояли нулі і загальна сума часу дорівнювала нулю.

Заходимо до кабінету начальника, дивимося абонентську програму і бачимо: мені за серпень нараховано за 1041 хвилину. Зазначу, яких немає в програмі тарифікації!!! Було написано другу статтю «Слабка ланка». За два дні мені зателефонували і повідомили, що сталася помилка у розрахунках і різницю зарахують в наступному місяці. Таких виявилось сім осіб. Програму допрацювали, а згодом замінили іншою. У якій взагалі не вказуються хвилини.

Випадково натрапив на квитанцію за послуги «Укртелекому» із міста Харкова. Я їм позаздрив.

Тут дані і міжміських розмов і дані з оплати.

<div>СЕРВІСНИЙ ЦЕНТР</div> <div>91857, Харків, Сергійська 7</div> <div>Пн 28003592</div> <div>в ХОД АЛГІБ «АБАЛІ»</div> <div>МФО 350589</div> <div>КОД ОКПО 25614660</div> <div>ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОВІДНЕННЯ</div> <div>ДИСТОНАД 2002</div> <div>ТЕЛЕФОН 477471</div> <div>СМА-801700</div> <div>75,23</div> <div>0477471007523</div> <div>484994 П 1417</div> <div>02 - 022 - 03</div>	<div>Сервісний центр Харківської дирекції ВАТ "УКРТЕЛЕКОМ"</div> <div>БІД. КБ. ТЕЛЕФОН</div> <div>Листопад 2002</div> <div>Вид послуги</div> <div>Розрахунок за послуги електрозв'язку</div> <div>К.г.г. Нарховано</div> <div>ПДВ 20%</div> <div>Розум</div> <div>Нараховано міжміських розмов</div> <div>Всього нараховано</div> <div>Варт. на 1 листопада</div> <div>Сума до сплати</div> <div>Оплатено у листопаді</div> <div>Сума до сплати</div> <div>СМА-801700</div> <div>75,23</div> <div>Сервісний центр Харківської дирекції "УКРТЕЛЕКОМУ" пропонує сплатити розрив в наданні "Телемобіля" до 30 грудня</div> <div>Телефон для довідок: 38-50-75</div> <div>Відділення доставки:</div>
--	--

Беремо в руки нашу, охтирську, квитанцію...

Чому в ній не можуть розібратися навіть професійні економісти? Немає переходу кінцевого сальдо одного місяця в початкове сальдо наступного місяця. Де в квитанції вказано, що я наговорив 1051 хвилину? Адже оплата похвилинна! Де в квитанції зазначено, що я заплатив три гривні за реєстрацію модема? Вже потім, після мого звернення, співробітниця від руки дописала «у січні зареєстрований модем 3 грн.» і розписалася.

Можна скажитися на відсутність грошей і підвищувати тарифи в «Укртелекому». Але невже не можна привести форму квитанції у відповідність, як, скажімо, у Харкові. Щоб було все зрозуміло, щоб квитанції, розкладені в ряд від січня по грудень, показали реальну картину. І після кількох публікацій у місцевій пресі керівництво цеху № 5 нічого не робить з цього питання. Немовби нічого не відбувається і всі задоволені.

Друге питання — технічне. Чому неможливо поставити тарифікатор у квартирі? Зокрема, в Зеленограді випускають «Registr Mini». Представництва цієї фірми є і в Україні, зокрема, в Донецьку. Там цей реєстратор коштував десь 65 грн. Він призначений «для оперативного контролю сумарної місячної тривалості телефонних розмов (місцевих і міжміських) по телефонній лінії. Дає змогу вчасно виявити піратські використання телефонної лінії, планувати витрати на телефонний зв'язок. Не потребує стільникового живлення», сертифікований в Росії. Звичайно, його можна купити та встановити самостійно. І лічити за ним вихідний час розмови. Але показання ніхто серйозно сприймати не буде. Потрібно його під'єднати офіційно, опломбувати представниками «Укртелекому». І нехай «Укртелеком» нараховує мені лише абонентну плату. А похвилинну плату нараховують, виходячи з показників мого тарифікатора, як це відбувається з енергетиками чи працівниками «Водоканалу». Адже лічильники цих організацій стоять у мене в квартирі. Але це мають вирішувати в Києві.

Ільдар БЕКБУЛАТОВ.

Охтирка
Сумської області.

Зупинку біля пупа дороги заборонено!

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

(Початок на 1-й стор.).

Смішно? До сліз. Уявляєте пост ДАІ, біля якого цей знак. І сержанта, який оформляє протокол на кожного, хто зупинився спитати чи просто поговорити «за життя». Чи не сюжет для прикольної історії? Не до сміху тільки судді Мохова (прізвище змінено), з котрим і стався той казус ще в травні 1998-го.

Він із родиною їхав через Полтаву додому і мав необачність поспілкуватися з принциповим до нестями інспектором.

— Сержант Готра поводився зухвало, доправив мене всупереч моїй волі до приміщення поста, — пригадає мешканець Дніпропетровська. — Не зупинили його ні моє службове посвідчення, ні статус.

Очевидно, Едуард Готра мав сумнів стосовно особистості Мохова, не повірив його запевненням про належність до суддівського корпусу. Інакше як пояснити його незаконні дії до посадової особи, захищеної законом про статус суддів? А в ньому чітко сказано про їх недоторканність, зокрема, про те, що суддя не може бути примусово доправлений до будь-якого дер-

Мал. Михайла САНЧУКА.

вилосся 2 відсотки, вдвічі більше тих, кому вони допомагали один раз. «Я міліції не довіряю», — заявили 27 відсотків опитаних, а 29 відсотків до неї не зверталися зовсім. Ще 14 відсотків респондентів констатували, що довіряли свої проблеми стражам порядку і «було повсякчасу»...

Знушання із закону представник третьої влади терпіти не став. І оскаржив дії сержанта в Жовтневому райсуді Полтави, вимагаючи матері-

ального і морального відшкодування, а також повернення прав водія. Якби Павло Михайлович знав, що знущання триватимуть, але вже з боку колег по правосуддю, пішов би іншим шляхом. Але він і передбачити не міг, що полтавський суд (суддя Хиль) визнає безпідставним «твердження позивача про те, що його як суддю не мали права піддавати адмінстягненню і доставляти в приміщення поста ДАІ, забираючи посвідчення водія».

Але найбільше дивує те, що такого висновку суд дійшов після тривалих і болючих, треба гадати, роздумів. Лише у травні 1999-го він ухвалив рішення... відмовити дніпропетровцю у задоволенні позову.

Державтоінспекція Полтави, вона ж відповідач, і сам Готра, третя особа, раділи з приводу безпрецедентного вердикту недовго. Верховний Суд України скасував його, а справу направив на новий розгляд. Крапку у скандальній історії поставив той-таки Жовтневий суд (суддя Гергієвський) лише в жовтні 2001-го(!). Відповідач усіляко зволікав, не з'являючись на засідання, були й інші причини такого тривалого розгляду позову.

Павло Мохов зрештою переміг — рішення ухвалено на його користь. Компенсацію за зіпсовані нерви на його прохання переказали на рахунок одного з дитячих комбінатів. Але... ДАІ не була б ДАІ, якби не залишала пам'яті про себе. Подумаєш, Мохов відсудив певну суму. Гроші ж бо державні, тобто з кишені платників податків, а не сержанта Готри. Він, пуп автодороги, заварив кашу, показав, хто господар

становища, і відійшов на узбіччя. Чи поніс покарання за свою протиправну обурливу поведінку, яка дискредитує автоінспекторів, котрі заслуговують на повагу? Запитання не пусте, але відповідь відома кожному.

Прикро вражає інше: в Полтаві не зробили висновків. Керівництво місцевої ДАІ, мабуть, вважає, що принизить свою гідність, вибачившись перед обласним суддею за сержанта, який не поважає людину й закон. Тож воно й саме не дуже поважає закон.

Досі (!) не виконано рішення суду про повернення Мохову посвідчення водія. Павло Михайлович майже п'ять років їздить без прав, отримуючи від міліцейських та інших чиновників неправдиву інформацію. Із однієї дізнаємося, що посвідчення водія надіслано до ДАІ Дніпропетровська 2.06. 1998 р. (вихідний № 554), а з другої випливає, що 19.07.1999-го (вих. № 6520).

Можє, в Міністерстві внутрішніх справ дадуть відповідь, як зупинити полтавських стражів порядку, що запламували мундир?

Іван ІЛЛЯШ.

Київ—Дніпропетровськ—Київ.

КУЛЬТУРА

Два Івани та інші імена

ТЕАТР

У столичному театрі на Подолі, нарешті, випущено чеховського «Дядю Ваню», постановка Віталія Малахова. Чому — «нарешті»? Бо прем'єру обіцяли ще минулої весни, а потім з різних причин відкладали. І ось — є! Київська критика вже високо оцінила нову роботу.

Є річ, про яку тут не можна не згадати: вистава йде у тих самих декораціях, що їх колись зробив Данило Лідер для «Дяді Вані» — знаменитого спектаклю Сергія Данченка у франківців. То був витвір великих майстрів. Нині вони не з нами (Лідера не стало зовсім не-

давно). А нова вистава — як знак неперервності Театру.

У ролі Івана Войницького — Володимир Кузнецов, один з найцікавіших наших артистів. Тиждень тому Кузнецов з колегами востаннє грав славетну «Ніч чудес», з якої цей театр почався понад двадцять літ тому. Може, згодом «Ніч чудес» відновлять — з молодими акторами.

... А Войницький, до речі, вже другий Іван у діючому репертуарі артиста — в цьому-таки театрі Кузнецов грає Івана Франка у постановці В. Семенцова «Мить щастя» (на знімку).

Іван ГУЛЯЙ.

Фото Георгія МІЛЬКЕ.

До і після сказаного

МУЗИКА

(«Diktum» Станковича у Національній філармонії)

Здавалось, Істина, явлена в перших же тактах Diktum'a Є. Станковича, давно вже існувала в тобі, цю істину відчували ще твої далекі пращури. І лиш тепер, серед хаосу звукових кластерів, що на диво логічно вибудовують симфонічне полотно, пізнаєш те, що віками не знало втілення, лежало на дні моря підсвідомості. І тебе огортає дивний серпанок тихої радості. Ти відчуваєш, як оте «щось» блукає по вимірах буття, викликаючи чиюсь підозру та настороженість, потім, обережно шукаючи самовтілення, десь ніби зникає за легкими флажолетами...

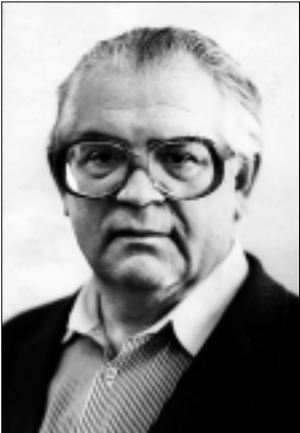
Сказавши, що цю Істину відчували й мої пращури, я справді про них думала, і хочу слухати цю музику з ними разом, хоч їм і невідомі слова «кластер» і «флажолет», вони навіть не знають, що мене звуть Олеся, а я не знаю їхніх імен, які, можливо, так само хороші, як моє, але все це вже не має значення.

Бо оте обережне «щось» знову виринає, засліплюючи світлом наївної простоти. Враз десь узявся й наростає могутній звуковий потік, хоче поглинути яскраве світіння,

Мандрівний лицар

ОСОБИСТІСТЬ

У столичному Будинку літераторів відбувся творчий вечір журналіста, письменника і кінорежисера Миколи ШУДРІ, активного члена трьох творчих спілок.

Більш як за 50 літ праці Микола Архипович розшукав, дослідив і написав стільки, що на десятки томів вистачило б. Багатьом пам'ятні його статті та радіопередачі про 100 великих українців («Літопис державотворення в іменах»), нариси про 19 гетьманів («Лицарі булави»), дослідження про незнаних або маловідомих авторів 50 українських народних пісень.

Чимало із зробленого Шудрею має позначку «вперше». Він першим відкрив нам ім'я українського теоретика космічних польотів Шаргея (Кондратюка), чії ідеї й досі використовують американці. Вперше він розповів про майже сотню українських письменників-емігрантів, композитора Адамцевича, ав-

тора знаменитого «Запорозького маршу», про невідомі сторінки з життя Франка, Стефаника, Винниченка, Хвильового, Осьмачки, Реріхів, Петлюри та багатьох інших. У доробку майстра є ще й понад сто сценаріїв документальних та науково-популярних фільмів, видання прози та поезії.

А починав журналіст 54 роки тому в районці «Сталінський шлях» на Полтавщині. Але найповніше розкрився в журналі «Україна». Півстоліття, протягом якого Шудря став тим, ким є, було надто непростим, але він не звертав зі свого шляху.

— Мені довелося працювати з М. Шудрею, — сказав кінорежисер Олександр Коваль. — Вісім картин за його сценаріями довго лежали на полицях, а наш з ним фільм про Скороду пролежав 20 років. Долежався, правда, до Шевченківської премії...

... Ритм життя, властивий Шудрі з юності, не полишає його. Навіть після тяжкої хвороби (другий інсульт) він не зраджує цьому ритмові: щороку друкує до 50—70 видавничих аркушів досліджень, встигає вести курс кінорежисурі в Київському театральному інституті.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

Ненаписані пейзажі

ПАМ'ЯТЬ

Земля давалася важко. Промерзла, зашорена в лід. Певно, не зовсім на часі зібрався на той світ Володимир Іванович ЗАТУЛИВІТЕР — український поет, філософ, характерник.

Черкаський край. Бучак, що на Канівських горах. Біла небесна аура. Висока, в найсвітлішому сенсі цього слова, національна консервативна глибина. Ошатна біла на високій горі Хата — у традиціях, незворушних вивірених канонах. Ніцяти попсової дешевої «цивілізації». Столи, ліжко, лави. Все — в дереві, з теплом доброї людської руки. Піч. На стіні — куш красолі. Образи, Шевченко — в розкішних рушниках. Розгорнута Біблія. На Матвея. На Різдво. Помережані поезією зшитки. Дрібний поставлений почерк. Чітко виведений називний промінь — невідворотний, пророчий: «Ненаписані пейзажі». Наче у воду дивився небіжчик. І слово на епіграф — знакове: «... цього дня до лісу не ходять: змії линяють». І наче одрубаний голос: Чи вихилив до дна, чи лиш надпив із кварти Цикуту кольорів — у всьому винен сам. Відпив і не збагнув: чогось у світі варте Лиш те, що, відрубавши руку, ти не написав... Класична літературна смерть. Ховали на Йордана. Остання путь. Люди

йшли назустріч, до Дніпра, воду святити. Ховали Володимира Затувлівітра.

Так сталося — я ходив-їздив вечоровими шляхами все облаштовувати, копав небіжчикові могилу, казав прощальне слово. Робили ми це з близьким другом Володимира Івановича, художником і архітектором Вадимом Бородіним, завдяки якому літератор мав змогу працювати останнім часом у Бучаку, та й Віктор Хівренко, голова селищної ради, не ходив манівцями —добрі плечі ставив.

... Пішов чоловік. Нестандартний. Незашорений. Хай земля йому буде пером. А нам — вічна про нього пам'ять.

Олександр СОПРОНЮК.

ХРОНІКА

Що звеличує душу

Ми любимо говорити: «Тільки музика врятує від мерзенності життя!» — й самі в це не завжди віримо.

А повірити ще раз можна було на концерті духовної музики у Трапезному храмі Києво-Печерської лаври. Тут уперше разом співали три зовсім різні за стилевим виконанням колективи, а це буває рідко, якщо взагалі буває. Це — хор Київської Духовної академії та Семінарії УПЦ (регент — Роман Подлубняк), капела «Дзвіночок» (диригент — Рубен Толмачов) та відомий у Європі жіночий хор Київського державного вищого музучилища ім. Глієра (керівник — заслужений діяч мистецтв України Галина Горбатенко). До речі, саме завдяки ініціативі та наполегливості Галини Луківни все це й відбулося. Вона дуже динамічно вибудувала концерт: естафету приймав один хор від іншого, а твори виконувалися по висхідній — за складністю, об'ємністю звучання. Галина Луківна вважає: цінність цього виступу в тім, що саме молодим хористам вдалося осягнути філософське спрямування духовного співу. Тримати стан особливого заглиблення у звук. Надати йому потрібно-го забарвлення.

На концерті було багато молоді. Отже, вона усвідомлює дефіцит духовності й знає, де та духовність схована, — в музиці Бортнянського, Рахманінова, Гречанінова, Лисенка, Христова та інших композиторів, твори яких лунали тут. Єпископ Переяслав-Хмельницький УПЦ Митрофан подякував співакам і вручив їм пам'ятні грамоти за вклад у розвиток духовної музики. Гадаю, до його слів хотіли б приєднатися всі, хто прийшов тоді на це свято до величного Храму Віри, Музики і Краси.

Любов СТАНАЧИЧ.

Київ.

Козаки з пісні

У Херсоні з небувалим успіхом пройшла прем'єра вистави «Тарас Бульба» у постановці Світлани Думинської.

Мабуть, і Гоголь гукав би «на біс» безсмертно-го свого Тараса. Три прем'єрні дні зал захлинявся в оплесках. Глядач змагував сльозу, підкорений грою своєї улюблениці, заслуженої артистки Олени Галл-Савальської, народних артистів Василя Чорношкура, Анатолія Манойла і, звісно, окраси херсонського театру — народного артиста Анатолія Толока (на знімку — в центрі).

У виставі багато символів, алегорій. А пісня «Лелеченька», написана актором Григорієм Куликом, що грає мандрівного кобзаря, просто чудова! Саме ця пісня, виконана автором на одному з закулісних вечорів, і стала прологом задуму: вивести на сцену Тараса з синами.

— Коли два роки тому ми зробили виставу «Як козаки жартували» й успішно показали її на столичній сцені, зрозуміли: глядач прагне «козацького духу», — каже директор Херсонського муздрамтеатру Олександр Книга. — Тож і вирішили взятися за «Бульбу». Прем'єра відкладалася кілька разів з тривіальної причини: брак коштів. Адже самі шаблі для козаків коштували п'ять тисяч гривень, а отримали їх за чотири дні до прем'єри. Вирішальну роль зіграв президентський грант, наданий Світлані Думинській як молодому режисеру.

Безсмертна козацька балада зворушила все місто. Керівники двох херсонських банків погодилися на меценатство, надавши кільком молодим акторам спеціальні стипендії для підтримки таланту.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Фото Миколи МАКАРЮКА.

Повідомлення про скликання чергових загальних зборів акціонерів ВАТ «Потенціал»

Загальні збори акціонерів відбудуться 11 квітня 2003 року за адресою: смт. Макарів Київської обл., Будинок Культури, початок о 14.00.

Порядок денний:

1. Звіт виконавчого органу про фінансово-господарську діяльність ВАТ «Потенціал» за 2002 рік.
 2. Звіт ревізійної комісії та інформація Спостережної Ради.
 3. Затвердження річного звіту та балансу товариства за 2002 рік.
 4. Розподіл прибутку товариства.
- Акціонерам при собі мати документи, які посвідчують особу. Для представників акціонерів — відповідне доручення.
- Довідки за телефоном: (04478) 5-26-75; 5-20-42.

Виконавчий орган ВАТ «Потенціал».

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/103-6 про банкрутство науково-дослідного інституту «Квант» (м. Київ, вул. Димитрова, 5, р/р № 26006200002239 в Київській міській дирекції АКБ «Укрсоцбанк», МФО 322012, код ЄДРПОУ 14308138).

Розпорядником майна призначено Рамазанова Ісражуніна Гаджимагомедовича (ліцензія серії АА № 047813), видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 18.10.01 р.), адреса: м. Київ, вул. Бажова, 15/20, тел. 552-98-13.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жиланська, 58-б) ухвалою від 19.12.2002 р. порушив справу № 35/116-2003 про банкрутство Сільськогосподарського виробничого кооперитиву «Старе» (08362, Київська область, Бориспільський р-н, с. Старе, вул. Герасименко, 47, р/рах. № 260071491 в АППБ «Аваль», МФО 321789, код ЄДРПОУ 05283422).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Руденького Володимира Андрійовича (ліцензія № 250116 від 28.12.2000 р., м. Київ, вул. 3. Гайдай, 8/9, кв. 18).

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом тридцяти днів.

ДО ВІДОМА АКЦІОНЕРІВ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Шановні акціонери!
Спостережна рада та Правління Промінвестбанку повідомляють, що Загальні збори акціонерів відбудуться 11 квітня 2003 року об 11 годині ранку за адресою: м. Київ, провулок Шевченка, 12. Початок реєстрації о 10 годині.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати роботи Промінвестбанку за 2002 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії та зовнішнього аудитора.
3. Обговорення та затвердження звітів Правління банку, Ревізійної комісії та зовнішнього аудитора.
4. Внесення змін та доповнень до Положення про акції банку.
5. Щодо керівних органів Промінвестбанку.

З повагою,
Спостережна рада та Правління Промінвестбанку

Лідерів НБУ №1 від 31.10.2001 р.

НАЭК «Энергоатом» приглашает принять участие в конкурсе на выполнение разработки Технологического регламента безопасной эксплуатации пилотного энергоблока АЭС с реактором ВВЭР-1000/В-320.

Для участия в конкурсе необходимо подать свои технико-экономические предложения. Срок 01.03.03.

Справки по телефону: (044) 294-48-01.

Общество с ограниченной ответственностью «РОНАТЕКС Лтд» (код ЗКПО 31568183) зарегистрированное в Печерской районной государственной администрации Печерского района г. Киева 09.07.2001 г., регистрационный № 28945, юридический адрес: 01014, г. Киев, ул. Бастионная, 9, тел. 295-20-59 объявляет о своей ликвидации.

Претензии принимаются по тел.: 295-20-59 в течение двух месяцев со дня опубликования.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Логика», код за ЄДРПОУ 22031900, заявляє про свою ліквідацію. Адреса ліквідаційної комісії: 84300, м. Краматорськ Донецької обл., вул. Шкадінова, б. 40, кв. 23.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Регіональне Агентство з питань банкрутства в Дніпропетровській обл. проводить публічні торги (аукціон) з продажу майна підприємства-боржника — ВАТ «Дніпроагротехсервіс — 2000» (справа № Б26/2/204/99а). Загальна характеристика об'єктів продажу, розташованих за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 28А. Лот № 1 — автомобіль AUDI 80 держ. № 2249 ДНГ. Початкова вартість об'єкту продажу складає 12182 (дванадцять тисяч сто вісімдесят дві) грн. 00 коп. Лот № 2 — автомобіль ЗИЛ 431410 (будка). Початкова вартість об'єкту продажу складає 8422 (вісім тисяч чотириста двадцять дві) грн. 00 коп. Лот № 3 — трактор ЮМЗ 6 АКЛ. Початкова вартість об'єкту продажу складає 7992 (сім тисяч дев'яност дев'яносто дві) грн. 00 коп. Лот № 4 — будівля майстерні, розташована за адресою: Дніпропетровська обл., Солонянський р-н, с. Жданово, вул. Полева, 1. Початкова вартість об'єкту продажу складає 100781 (сто тисяч сімсот вісімдесят одна) грн. 00 коп. Гарантійні внески учасників аукціону (5% від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників аукціону — 17 грн. перераховується на п/р № 26007006610000 в УкрСіббанку, МФО 306856, код ЗКПО 31540566 до 20.03.2003 р. включно. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 20.03.2003 р. за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 10, з 9.00 до 17.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктом та оформлення участі в аукціоні звертатися за тел. (056) 744-19-31.

Публічні торги (аукціон) відбудуться 24.03.2003 р. о 12.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 10.

Результати публічних торгів (аукціону) оформлюються протоколом, який є підставою для укладання протягом 15 днів договору купівлі-продажу між покупцем та боржником.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) Постановою від 28.01.03 р. № 14/13 визнав банкрутом селянське (фермерське) господарство «Касапенко» інд. код 30898961 (28210, с. Митрофанівка, Новгородський район, Кіровоградська область) і розпочав ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Воловик О. В. (ліцензія Мінекономіки № 140417, 25006, м. Кіровоград, а/с № 5/41, тел. (0522) 55-27-91, 22-10-65).

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а)

21.10.2002 р. порушив справу № 10/1216 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Новопокровський агротехсервіс» (с. Писарівка, Новопокровський район, Луганська область, код ЄДРПОУ 03563028).

Розпорядник майна Меженька Геннадій Олексійович, ліцензія № 047864 від 19.10.2001 р.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом 30 днів.

Господарський суд Сумської області (м. Суми, вул. Рибалко, 2) 10.01.2003 р. порушив провадження у справі (справа № 6/2) про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Краснопільський маслозавод» (42400, Сумська обл., смт. Краснопілля, вул. Жовтнева, 11, р/р 26003319366001 в СФ ЗАТ «Приватбанк» м. Суми, МФО 337546, Код ЄДРПОУ 05464721). Розпорядником майна призначено Шевченка Ігоря Валерійовича (ліцензія № 250069 від 03.12.2001 р.) м. Суми, вул. Харківська, 4/172, тел. (0542) 36-52-27.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) постановою від 30.12.03 р. № 10/95 визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Агрофірма ім. Шевченко» (с. Олександрівка Долинського району Кіровоградської області) і розпочав ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Воловик В. П. (ліцензія Мінекономіки № 047969, 25006, м. Кіровоград, а/с № 5/41, тел.: (0522) 55-27-91, 22-10-65).

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) ухвалою від 13.02.2003 р. порушив справу № Б-31/16-03 про банкрутство СВК ім. Щорса ЄДРПОУ 00707159 (вул. П. Лумумби, 1, смт. Н-Водолага, Харківська обл., 63200, р/р 26006301171 у Нововодолазькому від. Ошадбанку № 2854, МФО 350200).

Розпорядник майна Долшко Олег Петрович (ліц. АА № 315484 від 08.08.2002 р., вул. Петровського, 6/8, к. 15, м. Харків, 61002, т. (0572) 45-29-88).

Заяви від кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

Господарський суд м. Києва постановою по справі № 15-36-б від 11.11.2002 року визнав банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру по фірмі Товариство з обмеженою відповідальністю «Клас» (04071, м. Київ, вул. Нижній Вал, 33, код ЄДРПОУ 24594458, р/р 26000022006980 в КБ «Фінанси та Кредит», МФО 300131).

Ліквідатором призначено Шкабрія Михайла Петровича (ліцензія АА № 250093 від 26.11.2001 р.; ТОВ ЮФ «Юрзовнішсервіс», 03150, м. Київ, вул. Червоноармійська, 57/3, к. 221).

ВАТ ТВП «Південне»

повідомляє про загальні збори акціонерів, які відбудуться 11 квітня 2003 року об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Вербицького, 18, 2-й поверх.

Реєстрація учасників зборів з 10.00 до 10.50.

При собі мати: документ, що посвідчує особу; для представників акціонерів засвідчена довіреність на право участі у зборах.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління за 2002 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії за 2002 рік.
3. Затвердження річного звіту та балансу за 2002 рік.
4. Обрання Спостережної ради.
5. Обрання Виконавчого органу.
6. Обрання Ревізійної комісії.
7. Зміни до Статуту товариства (підвищення статутного фонду).

Додаткова інформація стосовно збільшення статутного фонду товариства

1. Збільшення статутного фонду товариства здійснюється з метою залучення додаткових коштів для модернізації підприємства.
2. Збільшення статутного фонду товариства відбувається шляхом збільшення кількості акцій товариства існуючої номінальної вартості.
3. Мінімальний розмір збільшення статутного фонду товариства — 450000 (Чотириста п'ятдесят тисяч) грн.
4. В зв'язку з збільшенням статутного фонду товариства пропонується внести такі зміни до статуту товариства:

Статтю 5.1 статуту товариства викласти у наступній редакції:

«5.1. Статутний фонд товариства становить 900000 (Дев'ятсот тисяч) грн.»

Статтю 5.2. товариства викласти в наступній редакції:

«5.2. Статутний фонд товариства поділений на 3600000 (Три мільйона шістьсот тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна.»

5. В зв'язку з збільшенням статутного фонду товариства додатково випускаються 1800000 (Один мільйон вісімсот тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн кожна. Загальна вартість акцій додаткового випуску становить 450000 (Чотириста п'ятдесят тисяч) грн.

6. Номінальна вартість акцій, що випускаються не змінюється.

7. Акціонери мають рівне переважне право на придбання акцій, що додатково випускаються, у кількості пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію.

8. Підписи на акції, що додатково випускаються, здійснюється у два етапи:

— на першому етапі, термін якого встановлюється з 27 травня 2003 року по 11 червня 2003 року, реалізується переважне право акціонерів на придбання акцій, що випускаються додатково у кількості, пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію акцій;

— на другому етапі, термін якого встановлюється з 11 по 12 червня 2003 року, реалізується право інших інвесторів на придбання акцій, що випускаються додатково та існуючих акціонерів.

9. Збитки нанесені власникам акцій відшкодовуються товариством за рахунок власних коштів в розмірі та на підставі рішень, ухвалених уповноваженими державними органами не пізніше 10 днів з дня набрання відповідним рішенням законної сили.

Правління.

Загублену довідку про взяття на облік платника податків (Форма 4-ОПІ), видану в 1997 році Державною податковою інспекцією у Ватутінському районі міста Києва товариству з обмеженою відповідальністю «ДЮШАТО», вважати недійсною.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 03.02.2003 р. порушив справу № 32/18Б про банкрутство ЗАТ «Торезька меблева фабрика», 86607, м. Торез Донецької області, код 20346404, р/р 26000301460044 у АК ПІБ м. Торез, МФО 334282. Розпорядником майна призначено Тевелева Дмитра Михайловича, 83148, м. Донецьк, вул. Артема 116/5.

Общество с ограниченной ответственностью «Металлтрейд» и. к. 30224616, зарегистрированное 30.10. 1998 г. исполкомом Индустриального районного совета г. Днепропетровска, регистрационное дело № 04052465100010062, объявляет о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение 2-х месяцев по юридическому адресу предприятия: 49081, г. Днепропетровск, пр. имени газеты «Правда», д.8/4, кв.69.

В связи с регистрацией новой редакции Устава Акционерно-коммерческий «Промэкономбанк» (код ЕГРПОУ 20058668) объявляет об изменении названия банка. Полное название: Открытое акционерное общество коммерческий банк с иностранным капиталом «Промэкономбанк».

Сокращенное название: ОАО КБ «Промэкономбанк».

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою по справі № Б29/1/02 від 15.01.2003 р. ВАТ «Криворізьке автотранспортне підприємство 14129» (50036, м. Кривий Ріг, вул. Бикова, 10, р/р № 26004315686001 в КФ КБ «Приватбанк», МФО 305750, код ЄДРПОУ 03113408) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Цибульського Ю. О. (ліцензія АА № 047623, 50027, м. Кривий Ріг, вул. Єсеніна, 1).

8 апреля 2003 г. в 7 часов утра в гастрономе «Москва» (г. Донецк, 83000, ул. Артема, № 71) состоится собрание акционеров ЗАО «Киевская Русь» с повесткой дня:

1. О результатах хозяйственной деятельности ЗАО «Киевская Русь» за 2002 г.
 2. Утверждение отчета ревизионной комиссии.
 3. Утверждение в новой редакции Положения о наблюдательном совете.
 4. О составе членов Правления.
- Тел. для справок 338-11-13.

Правление.

Правління закритого акціонерного товариства «Конкорд»

повідомляє, що 09 квітня 2003 року об 11-й годині за адресою: Полтавська область, м. Кременчук, вул. Ярмаркова, 9 відбудуться загальні збори акціонерів ЗАТ «Конкорд».

Початок реєстрації акціонерів з 10-ої години.

Порядок денний:

1. Про основні напрямки діяльності ЗАТ «Конкорд».
2. Про внесення змін та доповнень до статутних документів ЗАТ «Конкорд».

Для реєстрації акціонерам потрібно мати при собі документ, що посвідчує особу, а для представників акціонерів — додатково доручення на право участі у зборах.

ОГОЛОШЕННЯ

АКБ "Інтерконтинентбанк"					
Звіт про фінансові результати станом на 31 грудня 2002 року			Баланс станом на 31 грудня 2002 року		
(тис. грн.)			(тис. грн.)		
Найменування статті	Звітний рік (2002)	Попередній рік (2001)	Найменування статті	Звітний рік (2002)	Попередній рік (2001)
Процентний дохід	12 078	7 654	АКТИВИ		
Процентні витрати	(4 894)	(2 023)	Грошові кошти та залишки в НБУ	7 425	9 593
Чистий процентний дохід	7 184	5 631	Кошти в інших банках	8 215	8 239
Комісійний дохід	1 289	580	Кредити та заборгованість клієнтів	77 748	37 906
Комісійні витрати	(467)	(347)	Основні засоби та нематеріальні активи	926	539
Чистий комісійний дохід	822	233	Нараховані доходи до отримання	655	274
Чистий торговельний дохід	649	121	Інші активи	5 123	2 245
Інший операційний дохід	2	2	Усього активів	100 092	58 796
Операційний дохід	6 657	5 987	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Загальноадміністративні витрати	(4 614)	(3 411)	Кошти банків	13 200	5 800
Витрати на персонал	(1 966)	(832)	Кошти клієнтів	59 164	27 467
Прибуток від операцій	2 077	1 744	Нараховані витрати до сплати	235	38
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(801)	(932)	Інші зобов'язання	500	8 113
Прибуток до оподаткування	1 276	812	Усього зобов'язань	73 099	41 418
Податок на прибуток	-	(58)	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Прибуток після оподаткування	1 276	754	Статутний капітал	26 698	18 365
Непередбачені доходи/витрати	7	-	Резерви	228	191
Чистий прибуток/збиток банку	1 283	754	Нерозподілений прибуток	67	(1 178)
Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	3,47	2,05	Усього власного капіталу	26 993	17 378
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	3,47	2,05	Усього пасивів	100 092	58 796
Україна, 01054, м.Київ-54, вул.Варшавська, 22, тел./факс: (044) 216-41-84, 244-49-68, email@intercontinentbank.com, Internet: IIBU № 189 від 25.12.01					

Господарським судом Львівської області порушено справи про банкрутство за заявами ДПІ Львівської області до:

1. Миколаївський міжгосподарський комбікормовий завод, справа № 7/282-39/270, юридична адреса: 81616, Львівська область, Миколаївський район, с. Березина, код ЄДРПОУ 00688901, р/р 26007320393001 у відділенні АК Агропромбанк «Україна», м. Миколаєва, Львівської області, МФО 325644.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Коляду Володимира Ілліча. Ліцензія № 000489 від 13.04.2001 р. (Адреса: м. Львів, просп. Червоної Калини, 51/51, сл. тел. 8-0322-28-21-97).

2. Золочівське автотранспортне підприємство «Транскомп», справа № 7/ 213-39/233, юридична адреса: Львівська область, м. Золочів, вул. Львівська, 50, р/р 26009243443001 в Золочівській філії КБ «Приватбанк», МФО 325725.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Папуру Ярослава Маркіяновича. Ліцензія № 140459 від 04.07.2002 р. (79000, м. Львів, вул. В. Великого, 62/254).

3. Кооператив «Гарант», справа № 7/52-21/36, юридична адреса: Львівська область, Перемишлянський район, м. Бібрка, вул. Стуса, 46, р/р 26008400331001 в Перемишлянському ТБВБ Львівської дирекції банку «Україна», МФО 20807437.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шлапака В. І. Ліцензія № 047914 від 19.10.2001 р. (Адреса: м. Львів, вул. Огієнка, 9/5).

Господарський суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою: 79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81.

Постановою господарського суду Київської області (01033, м. Київ-33, вул. Жиланська, 58-б) від 27.01.2003 р. по справі № 177/26-2002 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відносно МПП «Транснафтопродукт» (Київська обл., м. Славутич, Тбіліський кв-л, б.5, кв.2, код ЄДРПОУ 20575487 п/р2600310516001 в АБ «Київська Русь» м. Славутич.). Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Пальшина О. Ю. (ліцензія Серія АА № 047847 від 19.10.2001 р., 01030, м. Київ-30, а/с 254, т. (044)539-08-92).

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157), 26.12.2002 г. возбуждено дело № 33/239Б о банкротстве ООО «Шевченко» (код ОКПО 30739443; 85531, Донецкая область, В-Новоселковский р-н, с. Алексеевка, ул. Колесника, 30, п/с 26007300388 В-Новоселковское отделение сбер. банка № 3227). Распорядителем имущества назначен Роженко Р. А., лицензия № 249785 (83000, г. Донецк, ул. Артема, 72, а/я № 184, т. 66-14-94).

Постановою Господарського суду Хмельницької області від 03.02.2003 р. по справі № 2/163-Б Теофіпольський завод продовольчих товарів (сmt. Базалія, Теофіпольського р-ну, Хмельницької обл.) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Ковальчук Ірину Іванівну (ліцензія № 047982 від 19.10.2001 р.), адреса: 29000, м. Хмельницький, вул. Театральна, 54, офіс 307, 309, тел. 76-40-22, 79-71-96.

Господарський суд Сумської області (40011, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушив справу № 7/7 про банкрутство Сумського виробничо-торгівельного підприємства «Холодильник». Адреса Боржника: м. Суми, вул. Воровського, 20, п/с 704, код ЄДРПОУ 01553793, рахунок № 26003000642011 у ФАКБ «Надра» Сумське РУ «Слобожанщина», МФО 337535.

Розпорядником майна призначено Мальованого Олександра Павловича (ліцензія № 250426 від 22.03.2002 року).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушено справу про банкрутство закритого акціонерного товариства «Пирятинська птахофабрика» (справа № 7/7) (адреса: с. Вікторія Пирятинського району Полтавської області).

Рахунок № 26045301070 в Пирятинському відділенні ощадного банку України № 3089, ідентифікаційний код: 00845884. Розпорядником майна призначено Пічугіна І. В. (ліцензія № 130 від 24.10.2000 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

До уваги акціонерів ЗАТ «Укрпиво»!

Повідомляємо, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 9 квітня 2003 р. у м. Києві за адресою: вул. Грінченка, 1, актовий зал. Початок об 11.00.

Порядок денний

1. Про результати діяльності ЗАТ «Укрпиво» у 2002 році.

2. Звіт Ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства за 2002 р.

3. Визначення основних напрямків діяльності Товариства у 2003 р.

4. Про порядок розподілу прибутку Товариства за 2002 р.

Затвердження фінансового плану, розміру нарахування фондів та дивідендів Товариства на 2003 р.

5. Затвердження розміру витрат для функціонування Постережної Ради Товариства у 2003 р.

6. Проведення емісії Статутного фонду ЗАТ «Укрпиво».

Акціонерам мати при собі документ, що посвідчує особу. Уповноваженим особам, крім того, мати доручення.

Початок реєстрації з 9.00 до 11.00.

Тел. для довідок (044) 228-33-95.

АТ Коростенський завод «Янтар»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 10 квітня 2003 року о 16 годині в клубі заводу.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності АТ за 2002 рік і основні напрямки роботи в 2003 році.

2. Звіт ревізійної комісії АТ.

3. Затвердження фінансового звіту та балансу АТ за 2002 рік.

4. Різне.

Скасовується державна реєстрація:

1) ДВКП «Термінал» — ідентифікаційний код 21448609

2) ДВКП «Тонас» — ідентифікаційний код 21433387

3) ДВКП «ТараАвтоМаш-Сервіс» — ідентифікаційний код 21448609

4) ДВКП «Сатурн» — ідентифікаційний код 21435506 в зв'язку з реорганізацією.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 58018, м. Чернівці, вул. Головна, 265А.

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) за заявою Садко К. Д. порушив справу № 08/5572 від 06.12.2002 р. про банкрутство ВАТ «Ватутінський завод залізобетонних виробів» (20250, Черкаська обл., м. Ватутіне, вул. Кривошеї, 119, р/р 2600711528001 в ВФ АБ «Київська Русь», МФО 0354864, інд. код 01349805). Розпорядником майна призначено Приходько А. С. (сmt. Ерки Катеринопільського району, вул. Сінна, 7, т. 50-240).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) Постановою від 17.01.03 р. № 10/171 визнав банкрутом відкрите акціонерне товариство «Новгородківський агропостач» інд. код 00905054 (28200, вул. Кірова, 39, сmt. Новгородка, Кіровоградська область) і розпочав ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Воловик О. В. (ліцензія Мінекономіки № 140417, 25006, м. Кіровоград, а/с № 5/41, тел. (0522) 55-27-91, 22-10-65).

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) ухвалою від 08.01.2003 р. по справі Б7/25 порушив справу про банкрутство Сільськогосподарського ТзОВ ім. Шевченка, с. Цінева, Рожнятівського району, Івано-Франківської області. Арбітражним керуючим (розпорядником) призначено Корнійчук В. Д., ліцензія № 249769 від 19. X.2001 р.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ЗАТ «Галант-Індустрі»

повідомляє, що чергові загальні збори товариства відбудуться 10 квітня 2003 р. о 14.00 за адресою: 04080, м. Київ, вул. Фрунзе, 39.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність за 2002 рік.

2. Звіт ревізійної комісії про результати господарської діяльності за 2002 рік.

3. Затвердження річного звіту і бухгалтерського балансу за 2002 рік.

4. Затвердження розподілу прибутку за 2002 рік.

Реєстрація акціонерів проводиться 10 квітня 2003 р. з 12.00 до 14.00 за місцем проведення зборів.

З документами, пов'язаними з порядком денним, акціонери можуть познайомитися особисто, за адресою: 04080, м. Київ, вул. Фрунзе, 39 до початку загальних зборів.

Довідки за телефоном: (044) 417-66-15.

Правління.

ЗАТ «ХІНТЕІ»

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АКЦІОНЕРІВ

відбудуться 25 квітня 2003 року о 16.00 за адресою: м. Харків, пр-т Гагаріна, буд. 4.

Порядок денний:

1. Звіт директора акціонерного товариства за підсумками роботи у 2002 році та визначення основних напрямків діяльності на 2003 рік.

2. Звіт ревізійної комісії за підсумками роботи у 2002 році.

3. Затвердження річного звіту, балансу, розподілу прибутку і виплати дивідендів за 2002 рік.

Реєстрація акціонерів ЗАТ «ХІНТЕІ» 25 квітня 2003 р. з 15.00 до 15.45 за місцем проведення зборів.

Для участі у зборах необхідно мати документ, що посвідчує особу акціонера; уповноваженій особі —доручення на право голосування.

Довідки за тел. 21-64-30.

Шоколадний Пушкін

До Києва приїде Петро Мамонов — одна з найколеритніших і са-
мобутніх постатей ро-

сійського року. Наступ-
ної неділі Мамонов по-
каже в Оперній студії
консерваторії свою нову

виставу «Пушкін у шо-
коладі».

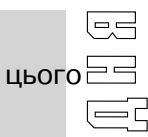
Гостя киянам пред-
ставляти не треба, він бу-
вав тут з легендарними
«Звуками МУ», потім
кілька разів — з моно-
виставою «Чи є життя на
Марсі?». Крім того, Ма-
монов знімався у фільмах
«Голка», «Таксі-блюз»,
«Анна Карамазовф».
«Шоколадний Пушкін»
— це вже четверта виста-
ва з Мамоновим на сцені
театру імені Станіслав-
ського. До цього були
«Лисий брюнет», «Пол-
ковнику ніхто не пише»
(за Маркесом) і згаданий
уже про «життя на Мар-
сі». Нещодавно Мамонов
записав новий альбом,
він теж називається
«Шоколадний Пушкін».

Що привіз Мамонов
до Києва?

Московський критик
Валентина Львова пише:
«До чого тут Пушкін? Та
ще шоколадний? Тут лег-
ко відповісти, що й ні до
чого і що вистава так са-
мо може називатися
«Брежнев у мармеладі»
або «Паштетний Дік-
кенс». Або ще як-небудь
— Мамонов грає етюди-
ки, говорить тексти, які

майже не пов'язані між
собою і нічого не кажуть
про сонце російської по-
езії в какаобобах. Також
легко сказати, що, навпа-
ки, Пушкін дуже навіть
до чого: було б явище, а
сформулювати його кон-
цепцію критики завжди
напоготові. Версія нав-
мання: розповідаючи про
себе, наче розкидаючи по
глядацькій залі чорнови-
ки, Мамонов пускає нас
до своєї кухні. До того
місця, де людина зоста-
ється наодинці з арку-
шем паперу і з очмані-
лим від захоплення об-
личчям творить щось.
Така сценка у виставі є,
грають її без слів, але
фразу до неї підставля-
ють цілком знайому з
хрестоматій — «Ай да су-
кин сын!» — такий собі
спалах захоплення напи-
саним освітлює похмуру
фізіономію Петра Мико-
лайовича. Це захоплення
мимоволі хочеться поді-
лити. Слухаючи про са-
мотність, ранкову цигар-
ку, синій вечір, що
встромив нігті в шкірку
жовтогарячого дня. І
знову про самотність».

На знімку: Петро Ма-
монов у новій виставі.

21 лютого

■ 1784 р. Засновано місто Ми-
колаїв. ■ 1878 р. Народився
Олександр Кудашев, винахід-
ник у галузі авіації. Тривалий
час викладав у Київській полі-
техніці. ■ 1920 р. Україну пов-
ністю визволено від денікінців.
■ 1928 р. Помер філолог та іс-
торик Іван Нетушил. Був ректо-
ром Харківського університету. ■ 1942 р. У Ки-
єві гітлерівці розстріляли Олену Телігу, поете-
су, активну діячку ОУН. ■ 1996 р. Між Україною
та США підписано угоду про комерційні запус-
ки супутників.

ГАСТРОЛІ

Історія Вічного Жида

У Шекспіра є п'єса
«Венеціанський ку-
пець» — про дуже зло-
го єврея Шейлока.
Стільки прихильників,
як у «Гамлета», у цієї
п'єси нема, та іноді її
ставлять, натискаючи
на антисемітські мо-
тиви. П'єсу, до речі,
дуже любив Гітлер.

Але ось який кур-
йоз: сам Шекспір ні-
коли не бачив живого
єврея, хорошого чи
поганого, і бачити не
міг, бо ще 1290 року
король Едвард I виг-
нав євреїв з Британ-
ських островів!

І ось Гарет Армстронг написав п'єсу «Шейлок»,
де роль Шейлока ніби проходить крізь всю історію
Європи та європейського театру. Сам автор грає
всіх персонажів — а їх там близько тридцяти, в тім
числі Гітлер, Пілат і Дракула. Преса захоплена: «Це
найкраще з того, що може бути в театрі!» («The
Liverpool Post»).

У Києві виставу покажуть завтра ввечері в Інсти-
туті міжнародних відносин. Минулої неділі «Шей-
лока» бачив Донецьк. Гастролі Гарета Армстронга
проходять у рамках мистецької програми Британ-
ської ради в Україні.

Христофор ГРУША.

На знімку: Гарет Армстронг у «Шейлоку».

ДЕСЯТА МУЗА

Наші на Берлінському кінофестивалі — реально і віртуально

Головний приз нинішнього 53-го Берлінського між-
народного фестивалю вручено фільму британця Майкла
Вінтерботтома «В цьому світі» про долю двох афган-
ських біженців.

Рішення журі стало цілковитою несподіванкою для
всіх. Як повідомляє Бі-бі-сі, фільм Вінтерботтома аж ніяк
не можна було віднести до фаворитів, протягом усього
фестивалю він перебував у середняках. Імовірно, на суд-
дів вплинула політика і головна тема фестивалю: емігра-
ція та біженці. Слова директора фестивалю Дітера Косслі-
ка про те, що форум такого масштабу не може не повер-
нутися обличчям до нашого недосконалого світу і проб-
лем, що його нині пригнічують, подіяли, як директива.

До честі України, один із «ведмедів» виборів і наш
кінематограф. Хоча фільм короткометражний і аніма-
ційний, але не менш бажаний і престижний. Україн-
ський режисер Степан Коваль одержав «Срібного вед-
меда» за свій мультик «Іхав трамвай №9».

Дезінформація пройшла в українських та деяких за-
рубіжних ЗМІ з приводу участі в Берлінському кінофо-
румі фільму Олександра Шاپіро «Цикута».

За день до відкриття Берлінале, 5 лютого, українська
служба Бі-бі-сі, з посилання на Франс-пресс, опубліку-
вала матеріал, зміст якого полягав у тому, що погані чи-
новники українського міністерства культури заборони-
ли до показу фільм молодого українського режисера
Олександра Шاپіро «Цикута», незважаючи на те, що
він «представляє українське кіно на такому престижно-
му світовому кінофорумі, як Берлінале, і занесений до
його програми».

З'ясувалося, що поважне французьке інформаген-
тство у своїй інформації спиралося лише на слова само-
го-таки Олександра Шاپіро. Однак в офіційній програ-
мі фестивалю ані слідів Шاپіро, ані його фільму «Цику-
та» не виявлено. Насправді Олександра Шاپіро запро-
шено на фестиваль лише як учасника великого «зльоту»
молодих талантів, організованого вперше при Берлін-
ському фестивалі. На нього «злетілося» півтисячі кіне-
матографістів-початківців для того, щоб тиждень навча-
тися під керівництвом гуру Віма Вендерса та Деніса
Хоппера.

Книжка про радіо

Нещодавно в Києві відбулася презентація книж-
ки про українське радіо! Це видання вийшло під
скромною назвою «Гала — це життя». Його автори
— діджей Паша і генеральний директор «Гала Радіо»
Джозеф Лемір розмірковують на тему, що таке ра-
діо, його менеджмент, як стати діджеєм, діляться
професійними радіотаємницями і згадують курйозні
випадки ефіру.

З народженням нового друкованого проекту «Га-
ла Радіо» привітали українські виконавці — Лері
Він, Руслана, дует «Алібі», гурт «Грін Грей».

Номер шістнадцятий

НЕЗАБАРОМ

Цього року Україна вперше бра-
тиме участь у пісенному кон-
курсі Євробачення. Національна те-
лекомпанія України отримала мож-
ливість транслювати фінал конкур-
су і здобула право на участь у ньому
нашого співака. Ним став семиразо-
вий володар титулу «Найкращий
співак України» Олександр Поно-
марьов. Фінал конкурсу Євробачення
цьогооріч відбудеться 24 травня у Ри-
зі. За результатами жеребкування
Олександр Пономарьов виступати-
ме шістнадцятим.

Представники НТКУ наголошу-
ють, що участь нашого представ-
ника — це внесок у культурну єв-
роінтеграцію держави. Здається, у
свою європейськість ми самі не ві-
римо, а тільки намагаємося всіх
переконати, мовляв, ми ж ого-го!
Цитую директора дирекції міжна-
родних відносин НТКУ Павла
Грицака: «Якщо ми європейська
країна, якщо вважаємо так, ми ма-
ємо бути готовими сприймати єв-
ропейську культуру». Невже
сприймати якусь культуру — це і

вся інтеграція? Або ще: «Особливо
маленькі країни, які прагнуть до
Європи, підтримують Євробачен-
ня». Дозвольте нагадати, Україна
не така вже й маленька у вимірах
Європи. Але це не остання супе-
речність, яку довелося почути на
прес-конференції, присвяченій
підготовці до ПКЄ.

Наприкінці минулого року ого-
лошено конкурс на крашу пісню
англійською мовою для Поно-
марьова. Відгукнулися піснярі з
усього світу. До Києва приїде
мальтійський композитор Філіпп
Велла. Бо він має досвід написан-
ня музики саме для Євробачення.
«Нам з нашою культурою, мента-
літетом важко визначити, що буде
цікаво європейській аудиторії» —
стверджують організатори. Он во-
но що! З'ясовується, головне —
попасти в формат. Але тоді для чо-
го воно нам? Самі організатори,
відчуваючи якийсь перекося, весь
час наче виправдовуються. Ну й
що, що не наша пісня й компози-
тор не наш? У разі перемоги це
вже буде неважливо. А справді
важливо, що за правилами кон-
курсу, країна, представник якої

одержав Гран-прі, приймає фі-
нальне шоу. НТКУ заручилася мо-
ральною підтримкою Мінкультури
й українського уряду. Адже це від-
повідально — стати господарем
події європейського масштабу!

Хочеться побажати Олександрю
успіху. Однак, на мою думку, го-
нитва за форматом — сумнівний
крок до євроінтеграції.

Ольга СРІБНА.

Голос України
Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
 - Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
 - За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
 - Рукописів не повертаємо.
 - Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
 - При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- © Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників —
40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети
«Голос України»
Зам. 0311034. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-
пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos